Saadet Asrında

FEDAKÂRLIK VE SABIR

İÇİNDEKİLER

Hep Sabırlı İdi 1
Bambaşka Bir Huzur 4
İslâm Davası Uğrunda 7
Habeşistan'a Gidiniz 9
İstersen En Zenginimiz Ol 12
Helâk Olmalarını İstemem 15
Kendine Güvenen Arkamdan Gelsin 18
Kardeşlik 19
Sırayla 21
Şehadet Ümidi 23
Tek Başına Bir Ordu 24
Ayrılık Vakti Ey Teyzemin Kızı 25
Koç Postu 30
Şehitlerin Efendisi 31
Dava Uğrunda 33
Öyle Yiğitler Vardır ki 34
O Savaştan Kaçmaz 36

İzhir Otundan Kefen 37
Nerede İhtiyaç Varsa 38
Hep Fedakârlık Etmek Üzere 39
Allah Yolunda Harcanır 40
Nimetler 42
Kuru Bir Hasırın Üstünde 46
İki Taş 48
Şimdiki Hâliniz Daha Hayırlıdır 49
Allah Yolunda 50
Bir Bardak Süt 51
Hançerli Kadın 54
Âdet Hâline Gelir Diye 55
Hiç Eksilme Olmadan 56
Ben Bununla Emrolundum 58
Bunları Allah İçin Dağıt 60
Arpa Ekmeği 61
Anneme Ayırdım 62
Allah Yolunda Nöbet Tutan Göz 64
Ne Kârlı Ticaret 66
Allah'ın Özel Himayesi 67
Allah Bereketini Arttırsın 68
Niçin Namaza Gitmiyorsun 70
Kendi İhtiyaçları Olsa da 72
Etli Kemik Gibi 74

Yoktu 75
Bu Gördüğünüz Lütuftur 76
Ağlama 78
Hayber'in Kapısı 79
Mûte Günü 80
Dokuz Kılıç 81
Cehennem Daha Sıcaktır 82
Ailene Ne Bıraktın 84
Hazreti Osman'ın Hayrı 86
Dolu Yaygı 87
Zorluk Altındaki İnfak 88
Mescitte Son Kalanlar 89
On Misli 91
Bir Hurma dahi 94
Kendilerine İyilik Edenler 95
Bu Daha İyidir 96
Böyle Demeyiniz Siz O Günleri Görmediniz 97
Süslenmek İsteyen 101
Hurma ve Su ile 102
O Bu İkisini Bir Arada Görmedi 103
Dileseydik 104
Aralıksız Üç Gün 105
Koyun Gibi 106
Beklemediği Anda 107

Kendine Bak 108
Deve Derisi 109
Birbirinden Cömert Kardeşler 110
Eli En Uzun Olan 111
Bir Kale Dolusu Ganimetin Sebebi 112
Son Nefeste 114
Hep Halkın Arasındaydı 116
Civanmert Talha 118
Bir Ev Dolusu 120
Misafir Olmadan 122
Ne Yapayım 123
Veresiye Yem 125
Hurma Gibi 127
Benim Yüzümden Kan Akmasın 128
İnsanların En Cesuru 131
Faydalanılan Kaynaklar 133

HEP SABIRLI İDİ

Mekke'de cehaletin koyulaştığı bir dönemdi. Kâbe'nin dört bir yanı putlarla dolmuş ve insanlar Rablerini unutmuştu. Kendi elleriyle yaptıkları sahte ilahların peşinde ömürlerini tüketiyorlardı. Bu olanlar, çocukluklarından itibaren hiçbir zaman putlara tapmamış olan Efendimiz Aleyhisselâm'ı da Hazreti Hadîce'yi de çok rahatsız ediyordu. Her tarafa yayılan cehalet âdeta ruhlarını sıktıkça sıkıyordu. İçi putlarla doldurulan Kâbe bile o gün için âdeta bir kasvet merkezi hâline gelmişti.

Oysaki Kâbe, Allah'ın emriyle insanlara huzur vermek için inşa edilen yeryüzünün ilk binasıydı. İşte bu sebeple Efendiler Efendisi de Kâbe'den bir türlü kopamıyor, ama oralarda puta tapanların hâlleri de onu derinden yaralıyordu. Yalnız başına ıssız yerlere gidip düşüncelere dalıyor, özellikle de sık sık

Nur Dağı'na çıkıyordu. Saatlerce yürüyerek ulaştığı dağın, Kâbe'ye bakan yönündeki Hira mağarasında oturuyor ve Kâbe'yi seyre dalıyordu. Rabbiyle baş başa kaldığı bu mağarada huzur buluyordu.

Peygamber Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem), Hira'da huzur solukluyordu ama O'nun evden her ayrılışı vefalı eşi Hazreti Hadîce'yi endişeye sürüklüyordu. Efendiler Efendisi'nin başına bir şey gelecek diye yüreği ağzına geliyordu. Bu sebeple Allah Resûlü'nün arkasından adamlarını gönderiyor ve emniyette olup olmadığını öğrenmek istiyordu. O'nu koruyup kollamaları için de adamlarına sürekli tembihler ediyordu.

Hazreti Hadîce'nin kendisinin de Nur Dağı'nın yollarına düştüğü çok oluyordu. Saatler boyunca kilometrelerce yürüyor ve sekiz yüz atmış altı metre yükseklikteki Nur Dağı'na çıkıp Efendimiz'e azık götürüyordu. Bazen de Hira'nın sırlı atmosferini Kâinatın Sultanı'yla birlikte o da solukluyordu. Hira mağarasında O'nunla kalmayı en büyük bahtiyarlık sayıyordu. Zaman zaman da bugün İcâbe Mescidi olarak anılan yerde buluşuyorlardı. Sonra Peygamber Efendimiz, yeniden mağaraya

çıkıyor, Hadîce validemiz de evin yolunu tutuyordu. Bir kadın için, eşinin evden bu kadar ayrı kalması çok zor bir durumdu. Ancak vefa ve sabır timsali Hazreti Hadîce, uzayan ayrılıklar karşısında hiç rahatsızlık göstermiyor, elinden geldiğince Peygamber Efendimiz'in yalnızlığını paylaşıyor, hep O'na destek oluyordu.

BAMBAŞKA BİR HUZUR

Allah Resûlü, kendisine peygamberlik verildikten sonra bir dönem davetini gizli sürdürmüş, bu dönemde özellikle köleler ve fakir kesim, İslâm dinine girmeye başlamıştı. Allah katında herkesi birbirine denk gören, zulmü ve ahlâksızlığı yasaklayan İslâm'la huzura kavuşmuşlardı. Onların din değiştirdiğini duyan Mekke ileri gelenleri ise Hazreti Muhammed Aleyhisselâm'ın peygamberliğini kabul etmiyordu. Müslüman olanları atalarının dinini terk etmemeye zorluyor, bunun için de onlara çok ağır işkenceler yapıyorlardı. Bütün bu olanlar Allah Resûlünü çok üzüyordu. Hüzün içinde her evine dönüşünde Hazreti Hadîce'nin güzel sözleri ve şefkat dolu davranışlarıyla biraz olsun rahatlıyordu. Onun teselli ve teskin edici sözleri kederini hafifletiyor, sebatını sağlıyor, vazifesini kolaylaştırıyordu.

Efendiler Efendisi, Mekkeli müşriklerin kendisini yalanlayıp çok üzdüğü birgün yine ilk vahyin geldiği Hira mağarasına gitmiş ve bir süre eve dönmemişti. Bu sırada Hazreti Hadîce O'nu çok merak etmişti. Bunun üzerine O'nun için azık hazırlayarak Nur Dağı'na doğru yola çıktı. Peygamber Efendimiz'in bulunduğu mağaraya çok yaklaşmıştı. O sırada Peygamberimiz'in yanında Cebrail Aleyhisselâm da vardı. Hazreti Hadîce'yi görünce Peygamber Efendimize dönerek:

– Şu gelen Hadîce'dir. Yanında, içinde yiyecek ve içecek olan bir kap var. O, Sana geldiğinde Rabbinden ve benden ona selam söyle. Aynı zamanda onu, Cennet'te içinde ne bir gürültü ne de yorgunluk olan inciden bir sarayla müjdele, dedi ve ortadan kayboldu.

Hazreti Hadîce nihayet mağaraya varmıştı. Peygamber Efendimiz'i sağ-salim görünce içi ferahladı. Derinden rahat bir nefes aldı. O sırada Allah Resûlü ona dönerek şöyle dedi:

– Allah (celle celâlüh), Hadîce'ye selam söylüyor.

Allah'ın kendisine selam gönderdiğini duyan Hazreti Hadîce, duygu dolu bir sesle:

– Şüphesiz Allah, selamdır. Selam, O'ndandır. Allah'ın rahmet ve bereketi Sen'in üzerine olsun ya Resûlullah! Şeytan dışında selamı işiten herkese selam olsun. Ve Cebrail'e de selam olsun, dedi.

İSLÂM DAVASI UĞRUNDA

Peygamberliğin ilk ve zorlu yıllarıydı. Öyle ki o dönemde "İnandım." demek, belâların sağanak sağanak yağması anlamına geliyordu. İnananların can ve mal güvenliği yoktu. İman eden herkesin kapılarına işaretler konuluyor, bu kişiler âdeta abluka hayatı yaşamaya zorlanıyorlardı. Bu çetin günlerde Allah Resûlü'nün en büyük desteği vefa abidesi Hazreti Hadîce idi. Efendiler Efendisi, ne zaman kinle köpüren Kureyş'in hiddetine maruz kalsa ve ne zaman moral bozan bir hâdiseyle karşılaşsa huzuru hep Hazreti Hadîce'nin yanında buluyordu.

Manen her an Hazreti Peygamber'in desteği olan Hadîce Annemiz, malını da hiç tereddütsüz Allah Resûlü ve getirdiği hak dava uğrunda seferber ediyordu. Mekkelilerin imansızlığı karşısında gecelerini bile feda etmeye başlamıştı. Kapı kapı dolaşıyor ve bir kişinin daha iman etmesi için uğraşıp duruyordu.

Peygamber evinin iki delikanlısı olan Zeyd İbn Hârise ve Hazreti Ali, sokak sokak dolaşıp insanları yemeğe davet ediyor, Hazreti Hadîce validemiz de evde davete icabet edeceklere yemekler yapıyordu. Hira'da vahyin gelişinin üzerinden daha birkaç yıl geçmemişti ki bir zamanların en zengin kadını Hadîce'nin elinde, mal mülk anlamında pek bir şey kalmamıştı. Allah Resûlü'nün sadık eşi, o dillere destan zenginliğini İslâm davası uğrunda cömertçe harcamıştı. Elindeki en değerli malın bile iman edecek tek bir gönülden daha kıymetli olmadığını çok iyi kavramış ve hep ona göre hareket etmişti.

HABEŞİSTAN'A GİDİNİZ

Ümmü Seleme (radıyallahu anh) şöyle anlatmıştı:

"Allah Resûlü'nün ashabına; uğradıkları eza, gördükleri musibet ve belâ yüzünden Mekke dar gelmeye başlamıştı. Hatta bazıları dinlerini terk etmeye zorlanmışlardı. Kavminin ve amcasının himayesinde olan Allah Resûlü'ne kimse dokunamıyor, sahabîlerine reva görülenler O'na pek yapılamıyordu.

Resûlullah, sahabîlerine yapılan işkencelere engel olmaya güç yetiremediğinden onlara:

– Habeşistan'da bir kral vardır, onun nezdinde bulunan kimse zulme uğramaz. Haydi, onun ülkesine gidiniz. Allah Teâlâ, sizler için rahatlama ve çıkış yolu gösterinceye kadar orada kalınız, buyurdu.

Biz de Habeşistan'a hicret etmek üzere gruplar hâlinde yola çıktık. Nihayet orada buluştuk. İyi bir

ülkeye ve iyi bir komşuya sığınmıştık. Dinimizden emindik, dinimizden dolayı kimsenin bize zulmünden endişe duymuyorduk. Kureyşliler, güvenli bir ülke bulduğumuzu anlayınca bizleri çekemediler. Hakkımızda derhâl bir toplantı yaptılar ve bizi iade etmesi için Necâşî'ye elçi göndermeye karar verdiler. Elçi olarak Amr ibn As ile Abdullah ibn Ebî Rebîa'yı gönderdiler. Necâşî ile birlikte istisnasız bütün kumandanlarına verilmek üzere aralarında hediyeler tedarik ettiler ve elçilerine:

– Onlar hakkında konuşmadan önce her kumandana hediyesini takdim edin. Sonra da Necâşî'ye hediyelerini takdim edin. Elinizden gelirse Necâşî, Müslümanlarla konuşmadan onların sizlere teslim edilmelerini sağlayın, diye tembih ettiler.

Amr ile Abdullah geldiler. Her kumandana hediyesini sundular. Görüştükleri bütün kumandanlara:

– Bizler, dinleri uğruna kendi milletlerini terk eden, sizin dininize de girmeyen şu bizimkiler hakkında görüşmek için kralınıza geldik. Kavmimiz onların iadesini istemek için bizi gönderdi. Bu mevzuda kral ile konuşurken isteğimizi kabul etmesi için kendisine işaret ediniz, dediler.

Onlar da bunu kabul ettiler. Daha sonra Necâşî'ye hediyelerini takdim ettiler. Mekkelilerin sundukları içinde Necâşî'nin en çok beğendiği hediye, tabaklanmış hayvan derileri idi. Kralın huzuruna çıkınca şöyle dediler:

– Ey kral! İçimizden bazı gençler, kendi milletlerinin dinini terk ettiler, senin dinine de girmediler. Bilmediğimiz, uydurma bir din ortaya çıkardılar. Şimdi senin yurduna sığındılar. Onlar hakkında görüşmek üzere onların akrabaları, babaları, amcaları bizi sana gönderdiler. Senden onları kendilerine iade etmeni rica ediyorlar. Çünkü bunları, onlar daha iyi bilirler. Senin dinine de girmemişler ki onları himaye edesin!

Necâşî öfkelendi:

– Hayır! Asla olmaz, dedi ve ekledi: Allah'a yemin ederim ki kendilerini çağırıp konuşmadan, davalarını iyice anlamadan onları iade etmeyeceğim! Onlar benim ülkeme sığınan, benim himayemi başkalarının himayelerine tercih eden insanlardır. Eğer akrabalarının dedikleri gibi iseler ne âlâ, o zaman geri iade ederim. Yok değillerse onları himaye ederim, geri iade ederek onları rüsva etmem!"

İSTERSEN EN ZENGİNİMİZ OL

Efendimizin amcası Ebu Talib hastalanmış, son günlerini yaşıyordu. Utbe ibn Rabia, Şeybe ibn Rabia, Ebu Cehil ibn Hişam, Ümeyye ibn Halef ve Ebu Süfyan ibn Harb'den oluşan Kureyşli bir heyet, Ebu Talib'in yanına geldi ve:

– Yeğenin; tanrılarımızı kötülüyor, onlar hakkında yapmadığını ve söylemediğini bırakmıyor. Bir ikaz edip O'nu bu işten vazgeçirsen. Ey Ebu Talib! Sen bizdensin. Şu an ölmek üzeresin diye endişe ediyoruz. Yeğeninle aramızdaki olayı biliyorsun. Çağırıp O'ndan söz al. Dinimizi bize bıraksın, biz de O'nun diniyle uğraşmayacağız, dediler.

Bunun üzerine Ebu Talib, haber gönderip Peygamber Efendimiz'i çağırdı. Resûlullah gelip içeri girdi. Ebu Talib ile yanına gelenler arasında bir kişinin oturabileceği kadar yer vardı. Ebu Cehil,

hemen bu boş yere oturarak Peygamberimiz'in amcasının yanına oturmasına mâni oldu. Eğer Resûlullah amcasına yakın oturursa Ebu Talib O'ndan etkilenerek belki iman eder diye endişe ediyorlardı. Allah Resûlü, amcasının yakınında oturabileceği bir yer bulamayınca kapının yanına oturdu.

Ebu Talib:

– Yeğenim! Nedir kavminin hâli? İlahları hakkında kötü sözler sarf ettiğini ileri sürüyorlar. Yeğenim! Ne olur hem bana hem kendine acı! Güç yetiremeyeceğimiz bu işi bana yükleme! Kavminin hoş karşılamadığı sözleri söylemekten vazgeç, dedi.

Amcasının bu sözleri üzerine Efendimiz'in gözleri yaşardı. Bu sırada orada bulunanlardan Utbe ibn Rebia, Allah Resûlü'ne dönerek:

– Bak kuzenim! Seni aramızda mevki itibariyle en üstün kişi olarak görüyorum. Gel gör ki hiçbir kimsenin kavmi arasına sokmadığı bir şeyi içimize soktun. Bu söylediklerinle mal temin etmek istiyorsan kavmin bu konuda üzerine düşeni derhâl yapar. Sen de en zenginimiz olursun. Şeref peşindeysen sana kavmin içinde en yüksek makamı veririz. Yok, eğer cin çarptığı için böyle şeyler söylüyor ve bundan

da kurtulamıyorsan malımızı harcarız, her şeyi bu uğurda feda ederiz ve seni tedavi ettiririz. Hayır, kral olmak istiyorsan seni kral da yaparız, dedi.

Allah Resûlü, amcasının tavırlarından artık kendisini himaye etmeyeceğini, yardımsız bırakacağını ve kendisine destek olamayacağını hissetmişti. Kureyş'in teklifine de oldukça canı sıkılmıştı. Amcasına dönerek:

– Ey amca! Güneş'i sağ tarafıma, Ay'ı da sol tarafıma koysalar yine ben bu davamdan vazgeçmem. Ta ki ya Allah bu dinini muzaffer eder ya da ben bu uğurda ölürüm, dedi.

Kureyş'in teklifine ise bir cevap vermeyip Fussilet Sûresini 37. âyetine kadar okudu.

HELÂK OLMALARINI İSTEMEM

Allah Resûlü (sallallahu aleyhi vesellem), tebliğ maksadıyla evlâtlığı Zeyd'i de yanına alarak Taif'e gitmişti. Orada on gün kadar kalarak puta tapan halkı, Allah Teâlâ'nın varlığına ve birliğine iman etmeye çağırdı. Fakat Taif'teki görüşmelerin ardından O'na yardım etmeye istekli, bir kişi bile çıkmadı. Taifliler, gençlerinin Müslüman olmalarından korkarak Peygamberimiz'in teklifini kabul etmediler. O'na:

– Bizim yurdumuzdan çık da nereye gidersen git, dediler.

Sonra da Peygamber Efendimiz'le alay ettiler. Bununla da kalmayıp halkın serseri takımını O'nun geçip gideceği yolun iki tarafına oturttular. Bu terbiyesiz kişiler, Resûlullah aralarından geçerken attıkları taşlarla O'nu yaraladılar. Bu sırada Hazreti

Zeyd, büyük fedakârlıklarla Efendimiz'i korumaya çalıştı. Atılan taşlara kendi vücudunu siper etti. Fakat buna rağmen Nebiler Nebisi'nin mübarek ayakları kanlar içinde kalmıştı. Hazreti Zeyd'in ise başı yarılmıştı. Bin bir güçlükle Mekkeli Utbe ve Şeybe'nin bağına sığındılar. Allah Resûlü, kendisinden önce Hazreti Zeyd'in yarasıyla ilgilendi. Bahçedeki bir asmanın gölgesine oturup biraz dinlendikten sonra iki rekât namaz kıldı ve ellerini semaya kaldırıp Yüce Allah'a dua etti:

– Her şey Sen'in rızan içindir ve bütün güç, kuvvet Sen'in elindedir!

Efendimiz ve Hazreti Zeyd, bu tehlikeli bölgeyi kısa bir süre sonra terk ettiler. Nazik yüreği çok incinmiş olan Nebiler Nebisi, dalgın bir hâlde Mekke'ye doğru ilerliyordu. Seâlib denen yere geldiğinde ancak kendine gelebilmişti. Başını kaldırdığında bir bulutun kendisini gölgelemekte olduğunu fark etti. Kısa bir zaman sonra da Cebrail Aleyhisselâmı gördü. Hazreti Cebrail, Efendimize şöyle seslendi:

– Allah, kavminin sana söylediklerini işitti. Onlar hakkında dilediğini emretmen için sana dağlar meleğini gönderdi.

Bu sırada dağlar meleği, Efendimiz'i selamladı ve Mekke'nin iki tarafında bulunan dağları göstererek:

– Ya Muhammed! Ben dağlar meleğiyim! Şimdi ne dilersen dile. Eğer istersen, şu iki dağı hemen Taif'in üzerine kapayıvereyim, dedi.

Allah Resûlü'nün verdiği cevap; sabrın, kendisine hakaret edip yalanlayanlara şefkat ve merhametin son haddini ifade ediyordu:

– Hayır! Ben onların helâk olmalarını istemem. Allah'ın, onların soylarından yalnız Allah'a ibadet edecek ve O'na hiçbir şeyi ortak koşmayacak kimseler çıkarmasını dilerim.

KENDİNE GÜVENEN ARKAMDAN GELSİN

Hazreti Ali (radıyallahu anh) şöyle anlatmıştı:

"Mekke'den Medine'ye hicret edenlerden, Ömer hariç bildiğim herkes gizlice göçmüştü. Ama Ömer, hicrete karar verdiğinde kılıcını kuşandı, yayını omzuna astı, eline de birkaç ok aldı ve Kâbe'ye geldi.

O sırada Kureyş'in eşrafı ve ileri gelenleri de orada Kâbe'nin avlusunda oturuyorlardı. Ömer, Kâbe'yi yedi kere tavaf edip Makam-ı İbrâhîm'in yanında iki rekât namaz kıldıktan sonra Kureyş müşriklerinin oluşturduğu halkalara birer birer uğradı ve:

– Ey kılıksız herifler! Anasını ağlatmak, evladını yetim, karısını dul bırakmak isteyen varsa, şu vadinin arkasında bana yetişsin! Ben Hattaboğlu Ömer işte apaçık hicret ediyorum, dedi.

Kimse peşinden gitmeye bile cesaret edemedi."

KARDEŞLİK

Mekkeli Müslümanlar, Medine'ye hicret ederken yanlarında çok az eşya getirebilmişlerdi. İnançları uğruna mallarını mülklerini, hurmalıklarını, bağlarını, bahçelerini hemen her şeylerini Mekke'de bırakmışlardı. Medineli Müslümanlar ise Mekkeli kardeşlerini yollarda karşılamışlar ve günlerce evlerinde misafir etmişlerdi. Hatta evi daracık olan bazı Medineli Müslümanlar bile evlerini, gelen misafirlerine vererek kendilerine yatacak başka yer bulmuşlardı.

Mekke'den hicret eden Muhâcirler, gönül verdikleri davaları için böylesi fedakârlığa katlanırken Medine'de onlara kucak açan ensar da fedakârlığın ayrı bir derinliğiyle onlara karşılık vermişti. Medineli Müslümanlar, oldukça fakir olmalarına rağmen aynı dine inandıkları Mekkeli kardeşlerini bağırlarına basmış ve onlara civanmertçe davranmışlardı.

Hicretten bir süre sonra Allah Resûlü Ensar ve Muhâciri bir araya toplayarak Mekke'den gelen her bir aileyi Medineli bir Müslüman aile ile kardeş ilan etti. Kardeşler evlerini ve işlerini paylaşacaklardı. Çalışmaya birlikte gidecekler kazandıklarını ortak kullanacaklardı.

Bu süreçte Medineliler, gerçekten büyük fedakârlık gösterdiler ve seve seve her şeylerini Mekkeli kardeşleriyle paylaştılar. Hem de öylesine paylaşma ki belki öz kardeşlerinden daha öte din kardeşlerini memnun etmeye çalıştılar. Bu, Allah'a ve Peygamberine inanmayanların hiçbir zaman kavrayamayacağı bir şeydi.

SIRAYLA

Ensar ile Muhâciri kardeş ilan ettiği gün Peygamber Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem), Hazreti Ömer'i de Utban ibn Malik ile kardeş ilan etmişti. Utban, din kardeşi Ömer için her türlü fedakârlığı yapıyordu. Onun bu durumu ve kendisine karşı yaptıkları Hazreti Ömer'i çok duygulandırıyordu. Her işin hakkını veren ve elinden her iş gelen Hazreti Ömer de yapacakları işlerde sürekli din kardeşine yardım ediyordu. Hurmalığa birlikte gidiyor, birlikte çalışıyorlar, akşam da evlerine yine birlikte dönüyorlardı. Ticaret yapmaya da yine birlikte gidiyorlardı. Hazreti Utban ile Hazreti Ömer, aralarında kan bağı bulunan kardeşten daha samimi olmuşlardı. Birlikte dertleşiyor, namaz kılmaya ve Peygamberimiz'i dinlemeye de birlikte gidiyorlardı.

Ancak Müslüman olmak için diz çöküp karşısına oturduğu andan itibaren bir Peygamber aşığı hâline gelen Hazreti Ömer, Efendimiz'in yanında

daha fazla bulunmak istiyordu. O'nunla aynı mekânı daha çok paylaşmak, ağzından dökülecek her bir kelimeyi duymak ve öğrenmek istiyordu.

Geceleri yatağa yattığında bunları düşünmekten gözüne bir türlü uyku girmiyordu. Bir sabah bu derdini Utban'a açmaya karar verdi.

Ona:

– Kardeşim birlikte Peygamberimiz'in yanına gidiyoruz. Ama ben O'ndan daha çok şey öğrenmek istiyorum. Bizim yanında olmadığımız vakitlerde anlattıklarını da bilmek istiyorum, dedi.

Utban, Hazreti Ömer'in bu isteğine hiç şaşırmamıştı. O da Peygamberimiz'in yanında daha çok bulunmak istiyordu. Ama bir yandan da çalışmaları gerektiğinin ikisi de farkındaydı. Arkadaşı Ömer'e dönerek:

– Efendimiz Aleyhisselâm'ı dinlemeye bir gün sen git, bir gün ben. O gün dinlemeye kim giderse öğrendiği şeyleri akşamleyin diğeri ile paylaşsın, dedi.

Bu teklif Hazreti Ömer'in de çok hoşuna gitmişti. Hem evinde misafir kaldığı arkadaşının işlerine yardım edecekti hem de Allah Resûlü'nün anlattıklarını kaçırmadan öğrenmiş olacaktı.

ŞEHADET ÜMİDİ

Sa'd ibn Ebu Vakkas (radıyallahu anh) şöyle anlatmıştı:

"Bedir Harbi'nde Peygamber Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem) bizi teftiş etmeden önce kardeşim Umeyr'i gördüm, büyükmüş gibi görünmeye çalışıyordu.

– Kardeşim, neyin var, dedim.

– Allah Resûlü'nün beni fark etmesinden korkuyorum. Çünkü beni küçük bularak geri çevirebilir. Ben de savaşa gitmek istiyorum. Ümit ederim ki Allah, bana da şehadet nasip eder, dedi.

Annesi, Umeyr'i, Allah Resûlü'ne arz edince Allah Resûlü onu geri çevirdi. Kardeşim ağladı. Ağlayınca Resûlullah ona izin verdi. Umeyr, küçük olduğundan kılıcının kayışını ben bağladım. Şehit edildiğinde henüz on altı yaşında idi."

TEK BAŞINA BİR ORDU

Haris et-Teymî dedi ki:

"Hazreti Hamza Bedir Savaşı'nda göğsüne devekuşu kanadı takarak kendisini işaretlemişti. Savaş sonrasında müşriklerden biri:

– Devekuşu kanadı takmış olan o adam kimdi, diye sordu.

– Abdulmuttalib'in oğlu Hamza'dır, dediklerinde:

– Başımıza bu felâketleri getiren işte odur, diye söylendi."

AYRILIK VAKTİ EY TEYZEMİN KIZI

Resûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem) Mekke'den ayrılınca kızı Zeyneb (radıyallahu anhâ) geride kalmıştı. Zeyneb'in kocası Ebû'l-Âs, müşriklerin baskısı sebebiyle Müslüman olmamıştı. Aynı zaman da Hazreti Hadîce validemizin yeğeni olan Ebû'l-Âs, her ne kadar gönlü kayınpederi Sevgili Peygamberimiz'den yana olsa da Müslümanlığını ilan edebilecek olgunluğa henüz gelmemişti. Hatta Kureyş baskısı sebebiyle Bedir Savaşı'na katılmak zorunda kalmıştı ve orada Müslümanların esir aldığı insanlar arasındaydı.

Esirlerle ilgili fidye konusu gündeme gelince Zeyneb Validemiz, annesinin düğünde boynundan çıkararak kendisine taktığı gerdanlığı Medine'ye göndermişti. Allah Resûlü'nün huzuruna gelen sahabî O'nun önüne bir kese bırakarak:

– Bu da Zeyneb'in, Ebû'l-Âs için gönderdiği fidye ya Resûlullah, dedi.

Peygamber Efendimiz o gerdanlığı görünce kızı Zeyneb'in düğününü, sevgili eşi Hazreti Hadîce'nin o gerdanlığı kızına takışını ve vefalı hanımını hatırladı. Bir anda gözleri nemlenen ve o eski günlere giden Nebiler Nebisi:

– İsterseniz Zeyneb'in fidyesini ve esirini iade ediniz, buyurdu.

Allah Resûlü ashabından bir ricada bulunur da bu ricayı yerine getirmemek olur muydu? "Derhâl ya Resûlullah!" diyerek O'nun dileğini yerine getirdiler. Bu gelişme sonrasında Allah Resûlü'nün, damadından bir isteği olacak ve Ebû'l-Âs, Mekke'ye dönünce verdiği sözde duracaktı.

Zeyneb Validemiz savaştan sağ salim dönmüş olan eşini sevinçle karşıladı. Ancak aynı sevinci eşinde görememişti. Eşinin bu hüznüne bir anlam veremeyen Zeyneb Validemiz:

– Ne oldu, neyin var böyle, diye sordu.

Cümleler, kelimeler, harfler âdeta boğazına düğümlenen Ebû'l-Âs:

– Ayrılık vakti ey teyzemin kızı, diyebildi.

Hüznün sebebi anlaşılmıştı. Hazreti Zeyneb hüzünle sordu kocasına:

– Peki neden?

– Ben, senin kerim babana bir söz verdim, dedi Ebû'l-Âs yüzünü yerden kaldıramadan.

– Neymiş o söz verdiğin şey?

– Seni yanına göndermem şartıyla beni geri gönderdi. İslâm dini, iman etmemiş bir kocayla durmana izin vermiyor, dedi.

Zeyneb Validemizin biraz olsun yüreğine su serpilmişti. Yıllardır kocasının Müslüman olması için uğraşmıştı. İşte yine bir fırsat doğmuştu. Hemen teklifini yaptı:

– İyi ya işte. Sen de Müslüman ol ve beraber Medine'ye hicret edelim. Hem sen ahiretini kurtarmış olursun hem de ayrılmamış oluruz, dedi.

Ne var ki bu konudaki ısrarları işe yaramadı ve çok geçmeden Hazreti Zeyneb, Ebû'l-Âs'ın kardeşi Kinâne ile birlikte Mekke'den çıktı.

Bu haberi alan Kureyşliler onların peşlerine takılmıştı. Hebbâr ibn Esved, yetişip mızrağıyla Hazreti Zeyneb'in devesini dürtmeye başladı. Deve

ürküp Hazreti Zeyneb'i sırtından attı. Hamile olan Zeyneb Validemiz, karnındaki bebeği düşürdü. Ağır ızdırap ve acılar çekmeye başladı.

Olay üzerine, Hâşimoğulları ile Ümeyyeoğulları arasında kavga çıktı. Ümeyyeoğulları, "Biz Zeyneb üzerinde daha çok hak sahibiyiz çünkü o, bizim amcamızın oğlu Ebu'l-As'ın nikâhındadır." diyorlardı.

Zeyneb Validemiz, bu kavga esnasında Utbe'nin kızı Hind'in yanında bulunuyordu. Hem çok acı çekiyor hem de kanaması devam ediyordu. O, bu hâldeyken Hind, Zeyneb'e:

– Bu çekişmeler hep senin babanın yüzünden, diyordu.

Tartışmalar artmış ve sonucun ne olacağı beklenirken Ebu Süfyan, Kinaye'ye şöyle dedi:

– Biz Muhammed'in kızını yanımızda alıkoyacak değiliz. Ancak sen de şunu bil ki güpegündüz daha yeni savaştığımız birinin kızının aramızdan bu şekilde ayrılmasına tahammül edemeyiz. Bu bizim için büyük rezillik olur. Sen şimdi geri dön ve gece vakti, kimseler görmeden bu yolculuğu yap ki insanlar bizi ayıplamasın.

Bunun üzerine Mekke'ye geri dönen Kinane, üç gün sonra bir gece yarısı yola koyuldu. Ebu'l-As'ın dediği yere kadar gidip Zeyneb Annemizi Peygamberimiz'in gönderdiği elçilere teslim etti. Uzun ve yorucu bir yolculuktan sonra Mediye'ye varan Zeyneb Validemizin kanaması hâlâ devam ediyordu. Kızının geldiğini gören Allah Resûlü çok sevindi ve kızına dua etti.

Allah Resûlü hep şöyle derdi:

– Zeyneb, kızlarımın en hayırlısıdır. Benim için pek çok musibetlere maruz kaldı.

KOÇ POSTU

Hazreti Ali (radıyallahu anh) şöyle demişti:

– Vallahi, Efendimiz'in (sallallahu aleyhi ve sellem) kızı Fatıma ile evlendiğimde hiçbir şeyim yoktu. Onun verdiği koç postundan bir döşeğimiz vardı. Geceleri üzerinde uyuyor, gündüzleri de yine onun üzerinde su taşıdığımız devemize yem veriyorduk.

ŞEHİTLERİN EFENDİSİ

Cabir ibn Abdullah (radıyallahu anh) şöyle anlatmıştı:

"Uhud Savaşı bittikten sonra halk geri dönerken Allah Resûlü, Hamza'yı göremeyince sağına soluna bakındı. Ashabtan biri:

– Ben onu şu ilerideki ağacın yanında görmüştüm. 'Ben Allah'ın arslanıyım, ben O'nun peygamberinin arslanıyım! Allah'ım! Ebu Süfyân ve yakınlarının yaptıklarından Sana sığınıyorum, Müslümanların da bozguna uğramalarından dolayı Sen'den özür diliyorum.' diyordu, dedi.

Resûlü Ekrem Efendimiz, hemen adamın gösterdiği tarafa doğru koştu. Hamza'yı alnından tanıyınca kendisini tutamadı ve ağladı. Müsle yapılarak, gözlerinin oyulduğunu, burnunun ve kulaklarının da kesildiğini görünce hıçkıra hıçkıra ağladı. Sonra:

– Kefen yok mu, diye sordu.

Bir zat kalktı ve bir elbisesini verdi. Ardından Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem):

– Kıyamet günü Allah katında şehitlerin efendisi Hamza olacaktır, buyurdu."

DAVA UĞRUNDA

Adiyyoğullarından Kasım şöyle anlatmıştı:

"Uhud Savaşı'nda Enes ibn Malik'in amcası Enes ibn Nadr, Muhâcir ve Ensar'dan bir grupla oturmakta olan Hazreti Ömer ve Hazreti Talha'nın yanına vardı ve:

– Niçin böyle şaşkın şaşkın duruyorsunuz, diye sordu.

Onlar:

– Allah Resûlü öldürüldü, dediler.

Enes ibn Nadr:

– O'ndan sonra yaşayıp da ne yapacaksınız? Allah Resûlü'nün öldüğü dava uğrunda siz de ölmeli değil misiniz, diyerek düşmanın içine doğru ilerleyip öldürülünceye kadar savaştı."

ÖYLE YİĞİTLER VARDIR Kİ

Hazreti Enes (radıyallahu anh) şöyle anlatmıştı:

"Amcam Enes ibn Nadr, Bedir Harbi'nden uzak kalmış, savaşa katılamamıştı. Bundan dolayı:

– Ya Resûlullah! Müşriklere karşı savaştığın ilk harpten, Bedir'den uzak kalmıştım. Eğer Allah, beni müşriklerle karşılaştırırsa onlara ne yapacağımı Allah gösterecektir, demişti.

Uhud Harbi'nin yaşandığı gün, Müslümanlar çözülünce amcam Enes:

– Allah'ım! Şu Müslümanların yaptıklarından dolayı Sen'den özür diliyorum. Şu müşriklerin yaptıklarından da Sana sığınıyorum, dedi.

Sonra ileriye, savaş meydanına doğru bir ok gibi fırladı. O sırada Sa'd ibn Muâz'a rastladı:

– Ey Sa'd ibn Muâz, tek isteğim Cennet'e girmektir. Enes ibn Nadr'ın Rabbine yemin ederim ki

muhakkak ben Uhud'un eteklerinden Cennet'in kokusunu alıyorum, dedi.

Amcamı bulduğumuzda bedeninde kılıç darbesi, mızrak yarası, ok isabet eden yerlerinde seksen kadar yara vardı. Müşrikler ona; kulaklarını, burnunu ve diğer uzuvlarını birer birer keserek öyle işkence yapmışlardı ki onu kimse tanıyamamıştı. Yalnız, onu kız kardeşi parmaklarının uçlarından tanımıştı.

Biz, şu âyetin Enes ibn Nadr ve benzerleri hakkında indiğini zannediyoruz: 'Müminlerden öyle yiğitler vardır ki Allah'a verdikleri sözü yerine getirip sadakatlerini ispat ettiler. Onlardan kimi adağını ödedi, canını verdi, kimi de şehitliği gözlemektedir. Onlar verdikleri sözü asla değiştirmediler.' (Ahzâb Sûresi, 23. âyet)"

O SAVAŞTAN KAÇMAZ

Hazreti Ali (radıyallahu anh) şöyle anlatmıştı:

– Uhud günü Müslümanlar dağılınca Peygamber Efendimiz'i öldü zannederek O'nu öldürülenler arasında araştırdım. Göremeyince kendi kendime şöyle dedim: "Allah'a yemin ederim ki O savaştan kaçmaz! Maktuller arasında da görmedim. O hâlde Allah, bizim yaptığımız hataya razı olmadığı için peygamberini Mesih gibi göğe kaldırdı. Artık benim için öldürülünceye kadar savaşmaktan daha hayırlı bir şey yoktur!"

Bunun üzerine yalın kılıç düşman safları arasına daldım ve düşmanlara saldırdım. Önümden kaçarak bana yol açtıklarında gördüm ki Allah Resûlü müşriklerin arasında kalmış! Derhâl sevinçle O'nun yanına gittim.

İZHİR OTUNDAN KEFEN

Hazreti Habbâb ibn Eret (radıyallahu anh) dedi ki:

– Şehit düştüğünde Hazreti Hamza'yı (radıyallahu anh) görmüştüm. Onu kefenlemek için bir hırkadan başka bir şey bulamamıştık. Hırka ile ayaklarını örttüğümüzde başı, başını örttüğümüzde de ayakları açıkta kalıyordu. Bunun üzerine hırka ile başını örttük, iki ayağının üzerini de hoş kokulu izhir otu ile kapattık.

NEREDE İHTİYAÇ VARSA

Abdullah ibn Zübeyr (radıyallahu anh) şöyle anlatmıştı:

"Hendek Savaşı'nda, kadınların ve çocukların yanında kalede nöbetçi bırakılmıştım. Ömer ibn Ebî Seleme de benimle birlikteydi. O eğiliyor, ben de onun sırtına çıkarak savaşı seyrediyordum. Babam Zübeyr'i görmüştüm. Bir o tarafa, bir bu tarafa hücum ediyordu. Nerede bir ihtiyaç görse hemen oraya koşuyordu. Akşam olunca babam, bulunduğumuz yere geldi.

– Baba, bugün seni ve yaptıklarını gördüm, dedim.

– Oğlum, gerçekten beni gördün mü, dedi.

– Evet, dedim.

Bana döndü ve:

– Anam babam sana feda olsun, dedi."

HEP FEDAKÂRLIK ETMEK ÜZERE

Hazreti Enes (radıyallahu anh) şöyle demişti:

"Ensar ve Muhâcir, çok soğuk bir sabah vakti hendek kazıyorlardı. Bu işi, onlar hesabına yapacak köleleri de yoktu. Peygamber Efendimiz hendek kazılan yere çıkıp geldi. Sahabîlerinin çektikleri meşakkati, hissettikleri açlığı görünce Allah Resûlü şöyle buyurdu:

– Allah'ım! Gerçek hayat ahiret hayatıdır, Sen bağışla Ensar ve Muhâcir'i!

Ashab da O'na şöyle cevap verdi:

– Bizler Muhammed'e biat etmişiz, yaşadıkça hep fedakârlık etmek üzere!"

ALLAH YOLUNDA HARCANIR

Hudeybiye Antlaşması'nın üzerinden bir yıl geçmişti. Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem), müşriklerle işbirliği yaparak Müslümanlara ihanet eden Hayber Yahudileri üzerine bir sefer düzenledi ve İslâm orduları Hayber'i fethettiler. O dönemde savaşlarda kazanılan ganimetler savaşa katılanlara dağıtılırdı. Efendiler Efendisi, oradan kazanılan arazileri sahabîler arasında taksim ediyordu. Allah Resûlü, diğer sahabîler gibi Hazreti Ömer'e de buradan kıymetli bir arazi vermişti.

Hazreti Ömer, kendi payına düşen bu araziyi vakıf yaptı ve şöyle bir vakıf şartnamesi düzenledi: "Bu arazi satılamaz, hibe edilemez ve miras yolu ile sahip olunamaz. Geliri fakirlere, akrabaya, kölelere, Allah yolunda yolcu ve misafirlere harcanacaktır."

Hazreti Ömer, bu arazinin kendi adıyla anılmasını da istemedi. Araziye bir başka yönetici tayin etti ve burayı idare edecek yöneticiler için de şöyle bir kural koydu: "Vakfı yöneten kişinin buradan çıkacak ürünleri ölçülü olarak yemesinde ve yedirmesinde bir sakınca yoktur." Böylece kendi payına düşen araziyi, yoksullara bağışlayarak tarihteki ilk vakfı gerçekleştirmiş oldu.

NİMETLER

İbn Abbas (radıyallahu anh) şöyle anlatmıştı:

"Birgün Ebû Bekir, oldukça sıcak bir günün ortasında evinden çıkıp Mescid-i Nebevi'ye gitti. Ebû Bekir'in geldiğini duyan Ömer:

– Ya Ebû Bekir, bu saatte dışarıda ne arıyorsun, diye sordu.

Ebû Bekir:

– Açlık canıma tak etti, bir şeyler bulurum ümidiyle çıktım, dedi.

Ömer:

– Vallahi, ben de bu sebeple evden çıkmıştım, dedi.

Onlar, bu şekilde konuşurlarken Allah Resûlü (sallallahu aleyhi ve sellem) çıkageldi ve:

– Sizi bu saatte dışarı çıkaran nedir böyle, diye sordu.

Onlar ise:

– Vallahi şiddetli açlık çekiyoruz, dediler.

Allah Resûlü:

– Allah'a yemin ederim ki benim dışarı çıkmamın sebebi de aynı, başka değil! Haydi, kalkınız gidelim, buyurdu.

Yürüdüler, Ebu Eyyûb el-Ensarî'nin evinin kapısına geldiler. Ebu Eyyûb, her gün Peygamber Efendimiz için yemek yahut süt ayırırdı. Allah Resûlü, o gün her zamanki vaktinde gelmeyince O'nun için ayırdığı yemeği çocuklarına yedirmiş ve kendisi de hurmalığına çalışmaya gitmişti. Kapıya vardıklarında Ebu Eyyûb'un hanımı çıktı ve:

– Allah'ın Peygamberi ve arkadaşları, hoş gelmişsiniz, dedi.

Allah Resûlü (sallallahu aleyhi ve sellem):

– Ebu Eyyûb nerede, diye sorarken hurmalığına çalışmaya gitmiş olan Ebu Eyyûb, Peygamberimiz'in sesini uzaktan duyunca koşarak geldi.

– Allah'ın Habîbi ve beraberindekiler, hoş geldiniz! Ya Resûlullah! Her zamanki geliş vaktin değil, ama inşallah hayırdır, dedi.

Allah Resûlü:

– Doğru söyledin, haklısın, buyurdu.

Bu kutlu ekibin geliş maksadını anlayan Ebu Eyyûb, hemen gitti ve üzerinde kurumuş, yaş ve daha tam olgunlaşmamış hurmaların yer aldığı bir hurma salkımı koparıp getirdi. Resûlullah:

– Ben bunu istemedim, bize kuru hurma toplasan daha iyi ederdin, dedi.

Ebu Eyyûb:

– Ya Resûlullah, her üç çeşidinden de yemeni arzu ettim. Ayrıca senin için bir de hayvan keseceğim, dedi.

Allah Resûlü:

– Kesersen sütlü olanını kesme, diye uyarıda bulundu.

Ebu Eyyûb misafirlerine bir oğlak kesti. Hanımına da:

– Sen de hamur yoğur, ekmek pişir. Sen iyi ekmek yaparsın, dedi.

Ebu Eyyub oğlağın yarısını haşladı, yarısını da kızarttı. Yemek pişip Habîbullah (sallallahu aleyhi ve sellem) ile iki arkadaşının önüne konunca Allah

Resûlü oğlaktan biraz aldı, ekmeğin üzerine koydu ve:

– Ebu Eyyûb, bunu al; kızım Fatıma'ya gönder. O, günlerdir böyle bir şey yememiştir, buyurdu.

O da Resûlullah'ın dediği gibi yaptı. Yemek yenilip de karınları doyunca Nebiler Nebisi (sallallahu aleyhi ve sellem):

– Ekmek, et, kuru hurma, ham hurma, olgun hurma, dedi.

Gözleri yaşaran Allah Resûlü sözlerine şöyle devam etti:

– Allah'a yemin ederim ki şüphesiz kıyamet günü bu nimetlerden sorguya çekileceksiniz.

Bu sözleri sahabîlerine ağır gelince şöyle buyurdu:

– Böyle nimetlere kavuşup bu nimetleri elinize aldığınızda "Bismillah!" deyiniz. Doyduğunuz zaman da "Bizi doyuran, bize nimet veren, hem de fazlasıyla lütfeden Allah'a hamd olsun." deyiniz. İşte, bu şekilde O'na hamd etmeniz yeter.

KURU BİR HASIRIN ÜSTÜNDE

Birgün Hazreti Ömer, bazı konuları istişare etmek için Efendiler Efendisi'nin odasına gitmişti. Odanın bir yanında işlenmiş bir deri, bir diğer köşesinde içinde birkaç avuç arpa bulunan küçük bir torba ve bir hasır vardı. İşte Allah Resûlü'nün odasındaki eşyalar bundan ibaretti. Üzerinde yattığı hasır, yanağına iz yapmıştı. Bu manzara Hazreti Ömer'e çok dokundu. Gözyaşlarını tutamadı. Allah Resûlü, niçin ağladığını sorunca Hazreti Ömer:

– Ey Allah'ın Resûlü! Şu anda kisralar, krallar, saraylarında kuş tüyünden yataklarında yatarken Sen, sadece kuru bir hasır üstünde yatıyorsun. Ve o hasır, Sen'in mübarek yüzünde iz bırakıyor. Sen'in yanında gördüklerim beni ağlattı, cevabını verdi.

Bunun üzerine Efendimiz, Hazreti Ömer'in yüzüne baktı ve şöyle dedi:

– İstemez misin, ya Ömer! Dünya onların, ahiret de bizim olsun.

İKİ TAŞ

Ebu Talha (radıyallahu anh) dedi ki:

– Allah Resûlü'ne ciddi açlık çektiğimizi söyleyerek dert yandık. Hatta O'na, elbiselerimizi kaldırarak karınlarımıza bağladığımız taşları gösterdik. Bunun üzerine, Allah Resûlü de elbisesini kaldırdı. Bir de ne görelim: Karnına iki taş bağlamıştı!

ŞİMDİKİ HÂLİNİZ DAHA HAYIRLIDIR

İbn Mes'ûd (radıyallahu anh) şöyle demişti:

"Peygamber Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem) aç oldukları yüzlerinden belli olan ashabına baktı ve:

– Sizlere müjde veriyorum! Pek yakında herhangi birinize sabah akşam kaplarla tirit yemeği ikram edilecek, dedi.

Sahabîler:

– Ya Resûlullah, o gün iyi durumda olacağız demektir, dediler.

Allah Resûlü:

– Aksine! Şimdiki hâliniz o günden daha hayırlıdır, buyurdu."

ALLAH YOLUNDA

Resûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem), birgün Hazreti Enes'in de içinde bulunduğu bir grup ashabına şöyle buyurdu:

– Yemin ederim ki Allah yolunda, kimsenin görmediği eziyetleri gördüm. Allah için, hiç kimsenin yaşamadığı korkulara maruz bırakıldım. Öyle bir otuz gün ve gece geçirdim ki Bilâl'in koltuğu altında sakladığı yiyecek dışında ne bende ne Bilâl'de bir canlının yiyebileceği bir şey vardı!

BİR BARDAK SÜT

Ebu Hureyre (radıyallahu anh) şöyle anlatmıştı:

"Vallahi açlıktan yere beleniyor ve karnıma taş bağlıyordum. Birgün, halkın gelip geçtiği bir yere oturdum. Ebû Bekir (radıyallahu anh) yanımdan geçti. Peşine takar ve misafir eder beklentisiyle ona bir âyet sordum, ama beni götürmedi. Sonra Ömer (radıyallahu anh) geçti. Ona da aynı maksatla Allah'ın kitabından bir âyet sordum. O da beni evine davet etmedi. Derken Resûlü Ekrem (sallallahu aleyhi ve sellem) geçti. O, yüz ifadelerimden içimden geçenleri anladı ve:

– Ebu Hureyre, diye seslendi.

– Buyurun ya Resûlullah, dedim.

– Haydi, gel, gidelim, buyurdu.

Evine vardığımızda içeri girmek için izin istedim, izin verdi. İçeride bana bir bardak süt ikram edildi. Resûlullah:

– Bu süt nereden geldi, dedi.

– Falanlar hediye gönderdi, dediler.

Allah Resûlü:

– Ey Ebu Hirr, dedi.

– Buyur ya Resûlullah, dedim.

– Haydi, git, Suffe halkını da buraya çağır, buyurdu.

Suffe ashabı İslâm'ın konukları idi. Ne çocukları ne de malları vardı. Peygamber Efendimiz'e bir hediye geldiğinde Efendimiz bir kısmını kendine ayırır, geri kalanını da onlara gönderirdi. Sadaka geldiğinde ise hepsini Suffe ashabına gönderir, sadakaya elini sürmezdi.

Resûlullah'ın onları çağırmamı istemesi beni üzmüştü. Ben o sütü içip günün geri kalan kısmını ve geceyi rahat geçireceğimi ümit etmiştim. Kendi kendime, "Ben elçiyim, cemaat gelince sütü onlara vereceğim, sütten de bana hiç kalmayacak. Ama Allah ve Resûlü'ne de itaat etmem lazım!" diye söylenerek gidip Suffedekileri davet ettim. Geldiler, içeri girmek için izin istediler. İzin verildi ve yerlerine oturdular. Sonra Allah Resûlü:

– Ebu Hirr, süt dolu bardağı al, onlara ver, dedi.

Ben de bardağı aldım, dolaştırmaya başladım. Verdiğim kişi bardağı alıyor, doyuncaya kadar içiyor, sonra bana geri veriyordu. Bu şekilde, son kişiye kadar sütü tek tek ikram ettim. En sonunda bardağı Allah Resûlü'ne verdim. Alıp elinde tuttu, içinde biraz süt kalmıştı. Başını kaldırdı, bana bakıp gülümsedi ve:

– Ey Ebu Hirr, dedi.

– Buyur, ya Resûlullah, dedim.

– Sen ve ben ikimiz kaldık, dedi.

– Doğrudur ya Resûlullah, dedim.

– Şimdi otur, sen de iç, buyurdu.

Oturup içtim. Sonra:

– Yine iç, dedi.

İçtim. Durmadan bana iç diyor, ben de içiyordum. Nihayet:

– Tamam, artık, seni hak ile gönderen Rabbime yemin ederim ki iyice doydum, dedim. En sonunda:

– Bardağı bana ver, buyurdu.

Bardağı kendisine verdim ve sütün geri kalanını içti."

HANÇERLİ KADIN

Hazreti Enes (radıyallahu anh) şöyle demişti:

"Ebu Talha (radıyallahu anh) Huneyn günü, gülerek Allah Resûlü'nün (sallallahu aleyhi ve sellem) yanına geldi ve:

– Ya Resûlullah, Ümmü Süleym'i gördün mü? Yanında hançer taşıyor, dedi.

Allah Resûlü:

– Ümmü Süleym, bununla ne yapmak istiyorsun, diye sordu.

Ümmü Süleym:

– Müşriklerden biri bana yaklaştığında bunu karnına sokarım diye yanıma almıştım, cevabını verdi.

Onun bu sözü üzerine Allah Resûlü gülmeye başladı."

ÂDET HÂLİNE GELİR DİYE

Taberânî'nin rivayetine göre Beni Kuzâa kabilesinin genç kadınlarından Ümmü Kebşe, Efendimiz'e (sallallahu aleyhi ve sellem) gelerek:

– Ya Resûlullah! Filân birlik içinde savaşa çıkmam için izin verir misin, diye izin istedi.

Allah Resûlü:

– Hayır, dedi.

Kadın:

– Ya Resûlullah! Bilfiil savaşmak niyetinde değilim, yaralıları ve hastaları tedavi etmek istiyorum, dedi.

Allah Resûlü:

– Eğer bunun bir âdet olacağından endişe duymasaydım, muhakkak sana izin verirdim. Ama sen şimdi git ve evinde otur, buyurdu.

HİÇ EKSİLME OLMADAN

Cerîr (radıyallahu anh) şöyle anlatmıştı:

"Sabahın erken vaktinde Allah Resûlü ile birlikte otururken yalınayak ve üzerlerine aba giyinmiş, kılıçlarını kuşanmış Mudarlı bir topluluk geldi. Allah Resûlü onların fakirliklerini görünce duygulandı, yüz rengi değişti. İçeriye girdi, sonra dışarı çıktı ve Bilâl'e ezan okumasını emretti. Bilâl de ezanı okudu, kamet getirdi. Efendimiz, namaz kıldırdıktan sonra insanlara şu âyetleri okudu:

– Ey insanlar! Sizi bir tek kişiden yaratan ve ondan da eşini yaratıp o ikisinden birçok erkek ve kadın türeten Rabbinize karşı gelmekten sakının. Adını anıp Kendisini vesile ederek birbirinizden dilekte bulunduğunuz Allah'a saygısızlık etmekten ve akrabalık bağlarını koparmaktan sakınınız. Allah sizin üzerinizde tam bir gözeticidir. (Nisâ Sûresi, 1. âyet)

Ey iman edenler! Allah'ın azabına maruz kalmaktan korunun. Herkes yarın ahireti için ne gönderdiğine dikkat etsin. Allah'ın azabına düçar olmaktan korunun. Çünkü Allah, yaptığınız her şeyden haberdardır." (Haşir Sûresi, 18. âyet)

Allah Resûlü sonra da:

– Herkes elinden ne geliyorsa dinar, dirhem, elbise, buğday, hurma hatta yarım hurma bile versin, buyurdu.

Ensar'dan bir adam, elinde bir kese para ile geldi ki hurmaları eliyle taşımakta zorlanıyordu. Sonra diğerleri de arka arkaya getirmeye başladılar. Getirilen yiyecek ve giyecekler, iki öbek hâline geldi. Bunu seyreden Allah Resûlü'nün yüzü sevinçten ışıl ışıldı. Şöyle buyurdu Efendimiz:

– Kim İslâmiyet'te güzel bir çığır açarsa, o yaptığı iyiliğin mükâfatını aldığı gibi kendinden sonra aynı iyiliği yapanların da bir misli sevabını alır. Hiç kimsenin mükâfatından da eksilme olmaz. Kim de İslâmiyet'te kötü bir yol açarsa, kendi günahıyla beraber, arkasından giden insanların günahlarını da yüklenir. Günahını aldığı kimselerin günahlarında da bir eksilme olmaz."

BEN BUNUNLA EMROLUNDUM

Hazreti Ömer anlatmıştı:

“Allah Resûlü’ne bir adam geldi ve ondan bazı şeyler istedi. Efendimiz:

– Yanımda verecek bir şeyim yok fakat git benim adıma al, bende olunca onlara öderim, dedi.

Ben dayanamadım:

– Ya Resûlullah! Yanında olanı veriyorsun, buna kimsenin diyeceği yok. Ama Allah seni, yanında olmayan şeyle mükellef tutmamış ki, dedim.

Peygamber Efendimiz, benim bu ifadelerimden hoşlanmadı. O esnada Ensar’dan biri:

– İnfak et ya Resûlullah! Yüce Allah’ın, sana verdiği lütufları azaltacağı endişesine kapılma, dedi.

Efendimiz, o adamın bu sözüne sevindi ve tebessüm ederek:

– İşte, ben bununla emrolundum, buyurdu."

BUNLARI ALLAH İÇİN DAĞIT

İbni Mesud anlatmıştı:

"Nebiler Nebisi (sallallahu aleyhi ve sellem), Hazreti Bilâl'in yanına gelmişti. Bilâl'in evinde bir yığın hurma gördü.

– Bunlar nedir ya Bilâl, diye sordu.

– Senin misafirlerin için hazır bulunduruyorum ya Resûlullah, dedi Bilâl.

Efendimiz ona şöyle buyurdu:

– Sen, kendine Cehennem ateşi hazırlamaktan korkmuyor musun? Bunları infak et Bilâl! Rabbin azaltır diye sakın endişelenme!"

ARPA EKMEĞİ

Birgün Hazreti Fatıma (radıyallahu anh) Fahr-i Kâinat olan babasına, bir parça arpa ekmeği getirmişti. Hazreti Fatıma, o bir parça arpa ekmeğini getirince Peygamber Efendimiz sordu:

– O nedir?

Hazreti Fatıma:

– Pişirdiğim yuvarlak bir ekmek. İçim rahat etmedi, bu parçayı da sana getirdim, dedi.

Allah Resûlü, kızı Fatıma'ya:

– Bu, babanın üç günden beri yediği ilk yemektir, dedi.

ANNEME AYIRDIM

Ebu Hureyre (radıyallahu anh) şöyle anlatmıştı:

"Birgün evimden çıkıp mescide gitmiştim. Dışarı çıkmamın tek sebebi açlıktı. Mescitte sahabe-i kirâm'dan yedi sekiz kişilik bir grupla karşılaştım.

– Hayırdır Ebu Hureyre, seni bu saatte dışarı çıkaran nedir böyle, dediler.

– Açlık, dedim.

– Vallahi biz de açlıktan buraya geldik, dediler.

Hep birlikte kalktık, Allah Resûlü'nün huzuruna vardık.

Peygamber Efendimiz:

– Bu saatte gelmenizin sebebi nedir acaba, diye sordu.

– Ya Resûlullah, açlık, dedik.

Bunun üzerine Peygamber Efendimiz bir tabak kuru hurma istedi. Tabaktaki hurmalardan her birimize ikişer tane verdi ve:

– Şu ikişer hurmayı yiyiniz, üzerine de su içiniz. Bugün size bunlar yeter, buyurdu.

Ben hurmanın birini yedim, diğerini de kuşağımın içine koydum. Allah Resûlü:

– Ebu Hureyre, onu neden kaldırdın, diye sordu.

– Onu anneme ayırdım ya Resûlullah, dedim.

– Onu sen ye! Annen için de iki tane veririz, buyurdu ve bana annem için de iki hurma verdi."

ALLAH YOLUNDA NÖBET TUTAN GÖZ

Ebu Reyhâne (radıyallahu anh) şöyle anlatmıştı:

"Bir savaşta Allah Resûlü (sallallahu aleyhi ve sellem) ile beraberdik. Geceleyin yüksek bir tepeye sığınmış ve burada çok şiddetli bir soğuğa maruz kalmıştık. Hatta bazı Müslüman askerlerin, çukur kazıp içine girdiklerini ve kalkanları ile de çukurun ağzını kapattıklarını görmüştüm. Peygamber Efendimiz bu durumu görünce:

– Bu gece kim bizi koruma görevini yapacak? Kendisine dua ederim, büyük lütuflara erer, buyurdu.

Ensar'dan bir zat kalktı ve:

– Ben yaparım ya Resûlullah, dedi.

– Sen kimsin, diye sordu Nebiler Nebisi.

Adam:

– Filân, dedi.

Efendimiz:

– Yaklaş, dedi ve adam yaklaştı.

Peygamber Efendimiz, onun elbisesinin bir tarafından tuttu ve ona dua etmeye başladı. Ben Peygamber Efendimiz'in duasını işitince:

– Ben de varım ya Resûlullah, dedim.

– Sen kimsin, diye sordu Efendimiz.

– Ebu Reyhâne'yim, dedim.

Verdiğim cevaptan sonra Resûl-ü Ekrem, bana, arkadaşıma yaptığından daha kısa dua etti ve şöyle buyurdu:

– Allah yolunda nöbet tutan göze Cehennem ateşi haram kılınmıştır."

NE KÂRLI TİCARET

Hazreti Enes anlatmıştı:

"Ebu Talha, Ensar arasında çok geniş hurma bahçeleri olanlardan biriydi. Bu bahçelerinin arasında en çok sevdiği Beyruhâ adlı hurmalık idi. Bahçe, mescidin tam karşısındaydı ve Allah Resûlü bazen oraya girer, bahçenin suyundan içerdi. 'Sevdiklerinizden infak etmedikçe hakiki iyiliğe eremezsiniz.' (Âl-i İmrân Sûresi, 92. âyet) âyeti nazil olunca Ebu Talha hemen Nebiler Nebisi'nin huzuruna vardı ve:

– Ya Resûlullah! Allah Teâlâ, 'Sevdiklerinizden infak etmedikçe hakiki iyiliğe eremezsiniz.' buyurdu. Mallarımın içinde en çok Beyruhâ'yı seviyorum. Onu, Allah için infak etmek istiyorum. İnşallah bu amelimi Allah kabul eder ve benden razı olur. Ya Resûlullah! O bahçeyi Allah'ın emrettiği yerlere sarf et, dedi.

Allah Resûlü ona şu sözleriyle iltifat etti:

– Ne kârlı bir ticaret! Ne kârlı bir ticaret!"

ALLAH'IN ÖZEL HİMAYESİ

İbni Abbas şöyle anlatmıştı:

"Yanıma bir fakir geldi ve benden bir şeyler istedi. Ben de:

– Allah'tan başka ilah olmadığına ve Muhammed'in O'nun kulu ve Resûlü olduğuna şehadet eder misin, dedim.

Adam:

– Evet, dedi.

– Ramazan orucunu tutar mısın, dedim.

– Evet, tutarım, dedi.

– Sen, benden bir şeyler istedin. İsteyene vermek de bizim görevimizdir, dedim ve ona bir elbise verdim. Sonra da Allah Resûlü'nden duyduğum şu hadisi naklettim: "Kim bir Müslüman'ı giydirirse verdiği elbise insanın üzerinde durduğu sürece Allah, onu özel himayesiyle muhafaza eder."

ALLAH BEREKETİNİ ARTTIRSIN

Ebu Seleme ve Ebu Hureyre anlatmıştı:

"Allah Resûlü şöyle buyurdu:

– Allah yolunda sadaka verin. Çünkü orduyu savaş için göndereceğim.

Bu çağrıyı duyan Abdurrahman ibn Avf hemen geldi ve:

– Ya Resûlullah, dört bin dirhem param var. İki binini Rabbim için veriyorum, geri kalan iki binini de ailem için bırakıyorum, dedi.

Efendimiz:

– Allah, senin verdiğine de ayırıp vermediğine de bereket ihsan etsin, diye dua etti.

O gecenin sabahı, Ensar'dan bir adam geldi. Sabaha kadar iki sa' hurma kazanmıştı. Dedi ki:

– Ya Resûlullah! Çalışarak iki sa' hurma sahibi oldum. Birini Rabbime, diğerini de çoluk çocuğuma ayırıyorum.

Bunu duyan bazı münafıklar adamı çekiştirerek:

– Allah ve Resûlü'nün bu adamın bir sa' hurmasına ihtiyacı yok ki, dediler.

Bunun üzerine Cenâb-ı Hak buyurdu: "Müminlerden, kâh farz zekât dışında gönüllerinden koparak bağışta bulunanları kâh ancak çalışıp didinerek ele geçirdikleri malları bağışlayanları dillerine dolayıp alaya alanlar var ya, işte Allah onları alay konusu yapıp maskara etmiştir ve onlara gayet acı bir azap vardır." (Tevbe Sûresi, 79. âyet)

*1 sa' yaklaşık 3 kilogramdır.

NİÇİN NAMAZA GİTMİYORSUN

Abdullah'ın kızı Şifâ (radıyallahu anha) şöyle demişti:

"Efendimiz'in (sallallahu aleyhi ve sellem) yanına varıp kendisinden bir şeyler istedim. O, özür beyan ederek verecek bir şeyi olmadığını söyledi. Derken namaz vakti geldi. Çıktım, doğru Şürahbil ibn Hasene'nin nikâhında bulunan kızımın yanına gittim. Baktım Şürahbil evde. Şürahbil'e:

– Namaz vakti geldiği hâlde sen hâlâ evde ne arıyorsun, diye çıkıştım.

– Teyze! Beni azarlama! Bir elbisem vardı, onu da Resûlü Ekrem Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem) benden ödünç olarak aldı, dedi.

– Anam babam sana feda olsun, dedim damadıma. Ben de bugünden beri O'ndan istediğim şeyleri

vermediği için içimden kendisine darılıyordum. Demek ki durumu gerçekten bu imiş; hiç bilememişim, dedim.

Şürahbil:

– Gerçekten şu anda Allah Resûlü'nün, bizim yamalayıp verdiğimiz o elbiseden başka elbisesi yok, dedi.

Bunun üzerine Resûlullah hakkındaki ilk düşüncelerimden dolayı çok utandım."

KENDİ İHTİYAÇLARI OLSA DA

Ebu Hureyre anlatmıştı:

"Müslümanlardan biri Allah Resûlü'ne gelerek:

– Ya Resûlullah, çok fakir düştüm, dedi.

Peygamber Efendimiz, hemen hanımlarından birine adama bir şeyler vermeleri için haber saldı. Hanımı dedi ki:

– Seni hak ile gönderen Rabbime yemin ederim ki yanımda sudan başka bir şey yok! Resûlullah, diğer bir hanımına haber gönderdi, ondan da benzer haberi aldı. Nebiler Nebisi bunun üzerine:

– Bu adamı, bu gece evinde kim ağırlayabilir? Allah da onu bağışlasın, dedi.

Ensar'dan biri kalktı ve:

– Ben ağırlarım ya Resûlullah, dedi.

Adamı alarak evine götürdü. Eve varınca hanımına:

– Yiyecek bir şeyler var mı hanım, diye sordu.

Hanımı da sadece çocuklara yetecek kadar yiyeceğin bulunduğunu söyledi. Bunun üzerine adam hanımına şöyle dedi:

– Sen çocukları bir şeylerle avutmaya çalış, onların uyumasını temin et. Daha sonra misafir geldiğinde ve yemek için oturduğumuzda ışığı söndür ki bizim de kendisiyle beraber yediğimizi zannetsin.

Oturdular, misafir yemeğini yedi. Ancak o gece, ev sahipleri açlıktan kıvranarak geceyi geçirdiler. Sabah olunca misafirperver olan Müslüman, doğruca Allah Resûlü'nün yanına gitti. Efendimiz onu görünce:

– Allah, misafirinize yaptığınız iyilikten razı ve hoşnut oldu, buyurdu.

Bu hadiseyle ilgili şu âyet nazil oldu: 'Hatta kendileri ihtiyaç duysalar bile o kardeşlerine öncelik verir, onlara verilmesini tercih ederler.' (Haşr Sûresi, 9. âyet)"

ETLİ KEMİK GİBİ

Sehl bin Sa'd (radıyallahu anh) dedi ki:

– Bizden bir kadın vardı, tarlasına pazı ekerdi. Cuma günü olduğunda pazının köklerini bir tencereye koyar, sonra bir avuç arpa öğütür, yağsız olarak onunla pişirirdi. Pazı, kökleriyle birlikte olunca etli kemik yerine geçerdi. Cuma günü namazdan dönünce kadının yanına uğrar, kendisine selam verirdik. O da hazırladığı yemeği bize ikram ederdi. Bunun için cuma gününün gelmesini iple çekerdik.

YOKTU

Ebu Hureyre (radıyallahu anh) şöyle demişti:

– Suffe'de kalanlardan yetmiş kişi gördüm, hiçbirinin yelek-ceket türünden giysisi yoktu. Üzerlerinde ya boydan bir entari yahut boyunlarına bağlayarak tutturdukları basit giysiler vardı. Bu giysiler kiminin baldırlarına, kiminin de topuklarına kadar inerdi.

BU GÖRDÜĞÜNÜZ LÜTUFTUR

Vâsile ibn el-Eska' anlatmıştı:

"Suffe ashabı arasında kalırken Ramazan ayında oruç tutmaya başladık. İftar vakti, her birimizi Bey'at ehlinden (Akabe veya Rıdvan Bey'atı'na katılanlardan) biri iftar yemeği için evine götürüyordu. Bir akşam, iftar vakti gelip geçtiği hâlde kimse bizi yemeğe götürmedi. O gece, aç olarak sabahladık. Ertesi günün iftarında da kimse gelmeyince Allah Resûlü'ne gittik ve durumumuzu ona arz ettik. Hanımlarından her birine, yanlarında yiyecek bulunup bulunmadığını öğrenmek için haber gönderdi. Hepsi de yiyecek bulunmadığını söylediler. Bunun üzerine, Efendimiz herkesin toplanmasını istedi ve şöyle dua etti:

– Allah'ım, Sen'in lütuf ve rahmetinden istiyorum. Lütuf ve rahmetinden vermek Sen'in

elindedir. Sen'den başkası ona sahip değildir ve sahip olamaz.

Bu dua tam bitmemişti ki kızartılmış bir kuzu ve somun ekmek getiren birisi girmek için izin istedi. Allah Resûlü, yemeğin önümüze konulmasını istedi ve doyuncaya kadar yedik. Efendimiz, yemekten sonra şöyle buyurdu:

– Biz, Allah'ın rahmet ve lütfundan istedik. İşte bu gördüğünüz onun lütfudur. Rahmetini ise bizim için ahirete saklamıştır."

AĞLAMA

Ebu Hureyre (radıyallahu anh) şöyle anlatmıştı:

"Peygamber Efendimiz'in huzuruna girdiğimde O'nun oturarak namaz kıldığını gördüm.

– Ya Resûlullah! Oturarak namaz kılıyorsunuz, bir rahatsızlığınız mı var, diye sordum.

– Açlık, ya Ebu Hureyre, cevabını verdi.

Bunun üzerine çok duygulandım ve ağlamaya başladım. Kâinatın Efendisi, yiyecek bir şey bulamadığından dolayı aç kalmış ve Rabbinin huzurundayken ayakta duracak mecali kalmamıştı. Benim gözyaşlarıma şahit olan Allah Resûlü:

– Ağlama, ya Ebu Hureyre! Mükâfatını Allah'tan bekleyerek dünyada açlık çekenlerin hesabı kıyamet günü ağır geçmeyecek, buyurdular."

HAYBER'İN KAPISI

Hazreti Cabir (radıyallahu anh) dedi ki:

– Hayber Savaşı'nda Hazreti Ali, kale kapısını tutarak yerinden söküp kaldırdı ve Müslümanlar oradan içeri girip kaleyi fethettiler. Daha sonra kırk kişi, aynı kapıyı kaldırmaya çalıştıysa da kaldırmayı bir türlü başaramadı.

MÛTE GÜNÜ

İbni Ömer (radıyallahu anh) anlatmıştı:

"Resûl-ü Ekrem (sallallahu aleyhi ve sellem), Mûte Gazvesi'nde Zeyd ibn Hârise'yi komutan tayin etmiş ve şöyle buyurmuştu:

– Zeyd ölürse Ca'fer komutan olsun. Ca'fer de şehit olursa Abdullah ibn Revâha komutanlığı devralsın.

Ben de harbe katılanlar arasındaydım. Ca'fer ibn Ebî Talib'i aradık, şehitler arasında onu bulduk. Vücudunda doksan kadar süngü ve ok yarası tespit ettik. Bu yaralardan hiçbiri arkasında değildi."

DOKUZ KILIÇ

Hâlid ibn Velid dedi ki:

– Mûte Savaşı'nda elimde dokuz kılıç parçalandı. Yanımda sadece Yemen işi ağzı geniş bir kılıç kaldı.

CEHENNEM DAHA SICAKTIR

Abdullah ibn Ebî Bekr ibn Hazm şöyle naklet-mişti:

"Allah Resûlü (sallallahu aleyhi ve sellem), savaşa çıkmak istediğinde bu maksadını gizli tutar ve başka bir sebeple yola çıkacaklarını hissettirirdi. Ancak Tebük Gazvesi'nde böyle bir tedbire gerek görmeden:

– Ey insanlar! Rumlara doğru sefere çıkmak istiyorum, diyerek niyetini açıkça ifade etti.

Bu cihad çağrısı, yaz mevsiminin en kurak günlerinde yapılmıştı. Yerleşim alanlarında, kıtlık ve kuraklık hüküm sürüyordu. Buna karşılık meyvelerin olgunlaştığı, halkın meyve ağaçlarının gölgeleri altında oturmayı arzulayıp bahçelerinden uzaklaşmak istemedikleri demlerdi.

Münafıklardan bir kısmı ise sefer öncesi izin istemekle yetinmeyip havanın çok sıcak olduğunu bahane ederek:

– Bu sıcakta sefere çıkmayınız, dediler.

Allah Teâlâ bu münasebetle, "(O münafıklar) Allah yolunda mallarıyla, canlarıyla cihat etmeyi çirkin gördüler ve 'Bu sıcakta savaşa çıkmayın.' dediler. De ki: 'Cehennem'in ateşi daha sıcaktır! Gerçekten bilmiş olsalardı...'" (Tevbe Sûresi, 81. âyet) âyetini inzal buyurdu.

Allah Resûlü, sefer hazırlığını ciddi olarak sürdürdü ve halka cihadı emretti. Zenginleri, Allah yolunda infaka ve binek hayvanı satın almaya teşvik etti. Onlar da binek hayvanları alıp fakirlere verdiler, infakta bulundular. En büyük yardımı Hazreti Osman (radıyallahu anh) yapmış ve mücahidler için iki yüz binek devesi satın almıştı."

AİLENE NE BIRAKTIN

Tebük Gazvesi öncesinde Resûlü Ekrem (sallallahu aleyhi ve sellem) Müslümanları cihada teşvik buyurdu ve onlardan bu yolda infakta bulunmalarını istedi. Müslümanlar, ellerinde ne varsa yardım için kullandılar. Ebû Bekir Sıddîk dört bin dirhem olan parasının tamamını getirdi. Allah Resûlü:

– Çoluk çocuğuna bir şey kaldı mı? Onlara ne bıraktın, diye sorunca:

– Allah'ı ve Resûlü'nü bıraktım, cevabını verdi Hazreti Ebû Bekir.

Daha sonra Hazreti Ömer (radıyallahu anh) malının yarısını getirdi. Allah Resûlü sordu:

– Aile efradına bir şey bıraktın mı?

Hazreti Ömer:

– Evet ya Resûlullah! Getirdiklerim, malımın yarısıdır, dedi.

Hazreti Ebû Bekir'in bütün paralarını getirdiğini duyunca da:

– Biz ne zaman hayırda yarışsak Ebû Bekir muhakkak beni geçiyor, dedi.

HAZRETİ OSMAN'IN HAYRI

Tebük Gazvesi'nde Osman ibn Affan, ordunun üçte birini teçhiz etmişti. Ordunun bütün ihtiyaçlarını karşılamış, kırbalarının ağızlarını diktikleri çuvaldıza varıncaya kadar ordunun her şeyini temin etmişti. O gün Nebiler Nebisi'nin şöyle buyurduğu rivayet edilir:

– Bundan sonra Osman'a, yaptıkları zarar vermez!

Peygamberimiz, zenginleri hayra teşvik ediyordu. Onlar da hayır yapıyor ve karşılığını yalnız Allah'tan bekliyorlardı. Öyle ki zengin olmayanlar da kendilerinden daha fakir olanlara yardım ediyorlardı. Hatta birisi bir deve getiriyor, iki fakir mücahide veriyor ve:

– Alın bunu, nöbetleşe binersiniz, diyordu.

DOLU YAYGI

Ümmü Sinân el-Eslemiyye (radıyallahu anha) şöyle demişti:

– Vallahi, ben Tebük Seferi'nin hazırlıkları yapılırken Hazreti Âişe'nin evinde Resûl-ü Ekrem'in önüne serilmiş bir yaygı gördüm. O yaygı; kadınların infak ettikleri bilezikler, halhallar, küpeler, yüzükler ile dolu idi.

ZORLUK ALTINDAKİ İNFAK

Hasan-ı Basrî anlatmıştı:

"Birisi, Hazreti Osman'a gelerek şöyle dedi:

– Ey mal mülk sahipleri, bütün sevapları sizler kazanıyorsunuz! Sadaka veriyorsunuz, köleleri hürriyete kavuşturuyorsunuz, Kâbe'yi ziyaret ediyorsunuz ve Allah yolunda infak ediyorsunuz…

Hazreti Osman:

– Sizler de bize gıpta ile bakıyorsunuz, öyle değil mi, dedi.

Adam:

– Evet, size gıpta ediyoruz doğrusu, diye cevapladı.

Hazreti Osman:

– Vallahi, zor şartlarda yaşayan bir insanın Allah için infak ettiği bir dirhem, zengin olup da bolluk içinde infak edenin on bin dirheminden daha hayırlıdır, dedi."

MESCİTTE SON KALANLAR

Cehcah el-Gıfari anlatmıştı:

"Kavmim içinden İslâm'a girmek isteyen bir grup insanla birlikte Medine'ye geldim. O sırada, Allah Resûlü akşam namazını kıldırıyordu. Namaz sona erince sahabeye dönerek:

– Herkes, yanındaki arkadaşını götürsün, buyurdu.

Mescitte ben ve Allah Resûlü'nden başka kimse kalmamıştı. Ben, cüsseli ve uzun boylu olduğumdan kimse beni yanına almamıştı. Sonunda beni Allah Resûlü evine götürdü. Benim için bir keçinin sütünü sağdı, sütü içtim. Bir tencere de yemek getirdi, onu da yedim. Toplam yedi keçiden sağılan sütü içmiştim. Ümmü Eymen şöyle söylendi:

– Allah Resûlü'nü bu gece aç bırakanı Allah aç bıraksın.

Efendimiz:

– Bırak ya Ümmü Eymen! O rızkını yedi, bizim rızkımızı veren Allah'tır, buyurdu.

Sabah olduğunda her arkadaş, kendisine yapılan ikramı anlatıyordu. Ben de yedi keçinin sütünü içtiğimi ve bir tencere yemek yediğimi anlattım.

Ertesi gün Allah Resûlü ile akşam namazını kıldık. Resûlullah dünkü gibi yine:

– Herkes, yanındaki misafiri evine götürsün, buyurdu.

Beni götüren yine çıkmadı. İri vücutlu ve uzun boylu olduğumdan kimse beni davet etmemişti. Önceki gibi beni yine Allah Resûlü evine götürdü ve bana bir keçinin sütünü sağdı. Bir keçinin sütünü içtim ve karnım doydu. Ümmü Eymen:

– Ya Resûlullah, bu adam bizim dünkü misafirimiz değil mi, dedi.

Allah Resûlü:

– Evet, dedikten sonra şöyle buyurdu:

– O, bu gece mümin olarak yemek yedi. Dün ise kâfir olarak yemişti. Kâfir, yedi bağırsağını dolduruncaya kadar yer. Mümin ise bir bağırsağını dolduruncaya kadar yer."

ON MİSLİ

Ubeydullah ibn Muhammed nakletmişti:

"Bir dilenci, Hazreti Ali'nin kapısını çaldı. Hazreti Ali de hemen Hasan veya Hüseyin'e:

– Annene git, altı dirhem bırakmıştım, birini alıver de gel, dedi.

Hasan veya Hüseyin gitti, gerisin geriye döndü ve:

– Annem, o altı dirhemi un satın almak için ayırdığını söylüyor, dedi.

Hazreti Ali:

– Mümine, bir şeyi Allah yolunda harcaması kendi elinde tutmasından daha sevimli gelmiyorsa o müminin imanı noksan demektir, dedi ve o altı dirhemin tamamını göndermesini istedi.

Hazreti Fatıma, altı dirhemi gönderir göndermez Hazreti Ali hemen fakir dilenciye verdi. Fakir

adam henüz uzaklaşmadan devesini satmak isteyen bir adam geldi. Hazreti Ali, devenin fiyatını sordu. Adam:

– Yüz kırk dirhem, dedi.

Hazreti Ali:

– Parasını sana sonra öderim, bunu bana sat, dedi.

Adam, bu teklifi kabul etti ve deveyi bırakıp gitti. Az sonra başka biri geldi ve:

– Bu deve kimin, diye sordu.

Hazret Ali:

– Benim, deyince adam:

– Deveyi bana satar mısın, dedi.

Hazreti Ali de satabileceğini söyleyince devenin fiyatını sordu. Hazreti Ali:

– İki yüz dirheme satarım, diye cevap verdi.

Adam fiyatı kabul etti ve iki yüz dirhemi vererek deveyi satın aldı. Hazreti Ali, hemen deveyi aldığı adama yüz kırk dirhemi verdi. Geri kalan altmış dirhemi de Fatıma'ya getirdi. Hazreti Fatıma dirhemleri görünce:

– Bunlar da nedir böyle, diye sordu.

Hazreti Ali, bu soruya âyetle cevap verdi:

– Bu, Allah'ın, Nebisi'nin diliyle bize vadettiği mükâfatıdır: "Kim Allah'a güzel bir hayırla gelirse, ona yaptığının on misli verilir." (En'âm Sûresi, 160. âyet)

BİR HURMA DAHİ

Nu'man ibn Beşir, mükellef bir sofrada karınlarını doyuran sahabîleri görünce onlara şöyle demişti:

– Sizler dilediğiniz şeyleri yiyip içebiliyorsunuz, öyle mi? Allah'a yemin ederim ki ben sizin peygamberiniz olan Resûlü Ekrem'in, karnını doyuracak âdi bir hurmayı dahi bulamadığını görmüşümdür.

KENDİLERİNE İYİLİK EDENLER

İbn Büceyr (radıyallahu anh) şöyle anlatmıştı:

"Birgün Peygamber Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem) çok acıkmış, yiyecek bir şey bulamadığından bir taş alıp karnına bağlamış, sonra da şöyle buyurmuştu:

– Sözlerime dikkat ediniz. Dünyada yiyip içip nimetler içinde yüzen nice insanlar vardır ki onlar, kıyamet günü aç ve çıplak kalacaklardır! İyi dinleyiniz! Nefislerine iyilik yaptığını zanneden pek çokları, hakikatte nefislerine kötülük etmekteler. Diğer taraftan, nefislerinin istek ve arzularını önemsemeyen niceleri ise esasında kendilerine iyilik yapmaktalar."

BU DAHA İYİDİR

Hazreti Âişe validemizin oruçlu olduğu birgün bir fakir gelip ondan bir şeyler istedi. Hazreti Âişe'nin evinde de bir somundan başka bir şey yoktu. Cariyesine:

– Ekmeği ona ver, dedi.

Cariye:

– Akşam iftar edeceğiniz başka bir şey yok, dediyse de Hazreti Âişe ısrarla:

– Sen ekmeği ona ver, dedi.

Olayı nakleden cariye dedi ki:

– Hazreti Âişe'nin isteği üzerine ekmeği o fakire verdim. Akşam olduğunda birisi bize pişmiş bir koyun, bir miktar da ekmek gönderdi. Hazreti Âişe beni çağırdı ve:

– Ye! Bu, senin (vermek istemediğin) ekmeğinden daha iyidir, dedi.

BÖYLE DEMEYİNİZ SİZ O GÜNLERİ GÖRMEDİNİZ

Hazreti Huzeyfe'nin (radıyallahu anh) yeğeni Abdülazîz kendisinden dinlediği bir hatırasını şöyle nakletmişti:

"Amcam Huzeyfe, Allah Resûlü (sallallahu aleyhi ve sellem) ile katıldığı savaşlardan bahsederken mecliste bulunanlar:

– Vallahi biz o savaşlarda bulunsaydık, kesinlikle şöyle şöyle yapardık, dediler.

Hazreti Huzeyfe şöyle cevap verdi:

– Böyle düşünmeyiniz! Vallahi Hendek Harbi'nin olduğu günün gecesindeki durumumuzu çok iyi hatırlıyorum: Saflar hâlinde oturmuştuk. Düşmanlarımız Ebu Süfyân ve beraberindekiler üst tarafımızda, Kureyza Yahudileri de alt tarafımızda yerlerini almışlardı. Aile efradımıza baskın yapacaklarından endişe ediyorduk. O güne kadar öyle bir zifiri karanlık ve fırtınalı bir gece yaşamamıştık.

Fırtına, gök gürültüsü gibi uğultulu ses çıkarıyordu. O müthiş karanlıkta kendi parmaklarımızı dahi göremez hâldeydik. Böyle bir ortamda münafıklar, Peygamberimiz'den 'Evlerimiz açıktadır.' diyerek izin istemeye başladılar. Hâlbuki evleri açıkta falan değildi, aksine kaçmak için yalan uyduruyorlardı. Allah Resûlü izin talep eden münafıklara izin veriyor, onlar da peyderpey evlerine gidiyorlardı. Sayımız üç yüz dolaylarında idi. Derken Allah Resûlü, bizleri tek tek kontrol etmeye başladı. Eşimin bana verdiği ve dizlerimi geçmeyen yün giysiden başka düşmana ve soğuğa karşı kendimi koruyacağım bir şeyim yoktu. Allah Resûlü yanıma geldiğinde üşüdüğüm için dizüstü duruyordum. 'Kimsin? Adın ne senin?' diye sordu. 'Huzeyfe.' dedim. 'Huzeyfe!' dedi. Ben elbisem kısa olduğu ve üşüdüğüm için yere çömelmiştim. 'Buyurun ya Resûlullah!' dedim ve istemeyerek de olsa kalktım. Allah Resûlü, 'Düşman hakkında çeşitli haberler geliyor, bana onlardan doğru bir haber getir!' buyurdu.

Askerler arasında en fazla korkan ve en çok üşüyen ben idim. Yine de yola çıktım. Nebiler Nebisi de benim için 'Allah'ım! Onu önünden, ardından, sağından, solundan, üstünden, altından

koru!' diyerek dua buyurdu. Vallahi O'nun bu duası üzerine, Rabbim içimde ne korku ne de soğuk bıraktı. Önceden hissettiklerim de kayboldu gitti. Artık ne korkuyor ne de üşüyordum. Dönüp giderken Peygamber Efendimiz, beni, 'Huzeyfe! Dönüp Benim yanıma gelinceye kadar düşman içinde bir olay çıkarma!' diye uyardı.

Gittim, gizlice düşman karargâhına yaklaştım. Yanmakta olan ateşlerin aydınlığında onları takip ettim. Baktım; esmer, iri yarı bir adam, ellerini ateşte ısıtıp böğrüne sürüyor ve 'Geri dönelim, geri dönelim.' diyordu. Daha önce Ebu Süfyân'ı hiç görmemiştim. Yanan ateşin aydınlığında, o adama atmak için sadağımdan beyaz uçlu bir ok çıkardım ve yayıma yerleştirdim.

Sonra Peygamberimizin 'Dönüp yanıma gelmedikçe düşman içinde bir olay çıkarmayasın!' şeklindeki emrini hatırladım ve okumu tekrar sadağıma yerleştirdim. Sonra bana bir cesaret geldi, ordunun içine kadar girdim. En yakınımda Amiroğulları vardı. Birbirlerine, 'Ey Amiroğulları, geri dönün, geri dönün, artık burada kalınmaz!' diyorlardı. Şiddetli rüzgâr onların ordularının bulunduğu alanda esiyor, bir karış bile onların sınırını geçmiyordu. Vallahi rüzgârın onların göçleri ve yatakları arasında

savurduğu taşların seslerini duyuyordum. Sonra Allah Resûlü'ne gitmek üzere oradan ayrıldım. Yaklaşık olarak yolun yarısına geldiğimde baktım; başları sarıklı, yirmi kadar süvari, 'Arkadaşına haber ver, Allah ona yeterli yardımı gönderdi.' dedi. Peygamberimiz'in yanına vardığımda Peygamber Efendimiz bir örtüye bürünmüş namaz kılıyordu. Peygamberimiz'in âdeti idi. Mühim ve zorlu bir hâdise ile karşılaştığında namaz kılardı. Allah'a kasem ederim ki döner dönmez yine korkmaya, titremeye başladım. Allah Resûlü eliyle bana işaret etti. Yaklaştım, örtüsünü üzerime örttü. Kendisine düşman hakkında bilgi sundum. 'Ben gelirken geri dönüyorlardı.' dedim."

SÜSLENMEK İSTEYEN

Hazreti Âişe (radıyallahu anha), birgün yanına gelen birine cariyenin sırtındaki beş dirhem değerindeki elbiseyi göstererek şöyle dedi:

– Kafanı kaldır da şu cariyeme bir bak! Sırtındaki şu elbiseyi ev içinde bile giymek istemiyor. Hâlbuki Allah Resûlü hayattayken benim bunun gibi tek bir elbisem vardı. Medine'de bir kadın süslenmek istediğinde adam gönderir, o elbiseyi benden ödünç olarak isterdi.

HURMA VE SU İLE

Hazreti Âişe Annemizin yeğeni Urve onun şöyle dediğini nakletmişti:

"Vallahi yeğenim; biz bir hilâl görür, sonra yine bir hilâli görür, sonra bir hilâli daha görür, yani iki ayda üç hilâli görürdük de Peygamber'in hanımlarının evlerinden hiçbirinde ocak yanmazdı.

Ben:

– Teyze, o hâlde ne ile yaşıyordunuz, diye sordum.

Hazreti Âişe:

– Hurma ve su ile! Bir de Allah Resûlü'nün Ensar'dan komşuları vardı. Bunlar ödünç olarak yanlarında bulunan davarların sütlerinden Allah Resûlü'ne gönderirlerdi. Gelen sütten bize de içirirdi, cevabını verdi."

O BU İKİSİNİ BİR ARADA GÖRMEDİ

Mesrûk şöyle anlatmıştı:

"Birgün Hazreti Âişe'nin yanına uğradım. Benim için yemek getirtti. Ben gelen bu yemeği yerken bana:

– Ben doyuncaya kadar yemek yediğim zaman ister istemez ağlarım, dedi.

– Niçin ağlarsın, diye sorduğum zaman dedi ki:

– O anda hemen Allah Resûlü'nün dünyadan ayrıldığı anki vaziyetini hatırlarım. Vallahi O, bir günde iki kere ekmek ve eti bir arada yiyip de doymamıştır, dedi."

DİLESEYDİK

Hazreti Âişe (radıyallahu anha) dedi ki:

– Allah Resûlü, hurma ve su ile karnını doyurmadan ahiret yurduna irtihal etti. O aralıksız üç gün doyuncaya kadar yemek yememiştir. Dileseydik biz de karnımızı doyurabilirdik. Ama Allah Resûlü başkalarını hep kendisine ve ailesine tercih ederdi.

ARALIKSIZ ÜÇ GÜN

Hazreti Hasan (radıyallahu anh) şöyle demişti:

– Resûlullah bizzat insanlara yardım eder, üzerine giydiği elbisesini deri ile tamir ederdi. Mevlâ-yı müteâline kavuşuncaya kadar aralıksız üç gün hem sabah hem akşam yemeği yememiştir. Yani sabah yemiş ise akşam yememiş, akşam yemiş ise sabah yememiştir.

KOYUN GİBİ

İbn Büreyde (radıyallahu anh) babasından dinlediği bir hatırayı şöyle nakletmişti:

– Sevgili Peygamberimiz'in arkadaşları yazın sıcağında giyecek başka elbiseleri olmadığından kıştan kalma ve çoğu yün elbiseler giyerlerdi. Hatta bir gün sen bizi bir görseydin! O gün Peygamber Efendimizle (sallallahu aleyhi ve sellem) birlikte yağmura tutulunca sırtımızdaki yün elbiselerden dolayı koyun gibi kokmuştuk!

BEKLEMEDİĞİ ANDA

Hazreti Übey ibn Ka'b dedi ki:

– Kul eğer bir şeyi Allah rızası için terk ederse Allah, ondan daha iyisini hiç beklemediği zamanda ona lütfeder. Eğer kul o fedakârlığı yapmaz ve hafife alırsa Allah, onu hiç beklemediği tarzda daha zor durumlara maruz bırakır.

KENDİNE BAK

Übey ibn Ka'b'a bir zat:

– Ey Ebu Münzir, bana ne tavsiye edersin, dedi.

Hazreti Übey ibn Ka'b, o adama şunları tavsiye etti:

– Seni alâkadar etmeyen şeylerle ilgilenme. Düşmanlarından uzak dur, dostlarına karşı da ihtiyatı elden bırakma. Öldükten sonra imrenmeyeceğin şeylere yaşarken de imrenme. Senin ihtiyacını gidermeyi dert edinmeyecek insanlara da ihtiyacını ve derdini arz etme.

DEVE DERİSİ

Sa'd ibn Ebî Vakkâs (radıyallahu anh) dedi ki:

– Peygamber (sallallahu aleyhi ve sellem) ile birlikte Mekke'de ağır geçim sıkıntılarına maruz kalan bir cemaat idik. Başımıza gelen kıtlık belasını kabullenmiş, ona alışmıştık. Allah Resûlü ile birlikte Mekke'de geçirdiğimiz o günlerimizi hatırlıyorum.

Bir gece, dışarı çıkıp küçük abdestimi bozarken yerde bir şeyin varlığını hissettim. Baktım ki kurumuş bir deve derisi! Onu alıp yıkadım. Ateşe tuttuktan sonra iki taş arasına koydum. Ağzıma bir parça o deriden alıyor, sonra da üzerine su içiyordum. Bu deri parçasıyla üç gün idare etmiştim.

BİRBİRİNDEN CÖMERT KARDEŞLER

Abdullah bin Zübeyr (radıyallahu anh) dedi ki:

– Hazreti Âişe ve kardeşi Esma'dan (radıyallahu anhumâ) daha cömert kadın görmedim. Onların cömertlik tarzı, birbirlerinden farklıydı. Hazreti Âişe azar azar biriktirirdi, çoğalınca da fakirlere dağıtırdı. Esma da yarına bir şey bırakmaz, hemen ihtiyaç sahiplerine infak ederdi.

ELİ EN UZUN OLAN

Hazreti Âişe validemiz anlatmıştı:

"Peygamber Efendimiz şöyle buyurdu:

– Sizden bana ilk önce kavuşacak olanınız, eli en uzun olandır.

Peygamberimizin vefatından sonra ellerimizi duvara uzatır, hangimizinki uzun diye mukayese ederdik. Bunu, Zeyneb vefat edinceye kadar yapmaya devam ettik. Zeyneb, kısa boylu idi ve bizim en uzunumuz değildi. Sonunda anlamıştık; Allah Resûlü, el uzunluğu ile çokça sadaka vermeyi kastetmişti. Zeyneb becerikli biriydi. Deri tabaklar diker ve kazandığı parayı Allah yolunda sadaka olarak verirdi."

BİR KALE DOLUSU GANİMETİN SEBEBİ

Eslem şöyle anlatmıştı:

"Hazreti Ömer ile birlikte çarşıya çıktım. Genç bir kadın, yanımıza yaklaşarak Hazreti Ömer'e:

– Ey Müminlerin Emîri! Kocam vefat etti. Geriye küçük çocuklar bıraktı. Onların yiyeceklerini ben sağlamak zorundayım, zira henüz küçük yaştalar. Ne ekinleri var ne de davarları. Açlıktan ölmelerinden endişe duyuyorum. Ben, Hafaf ibn Eymâ el-Ğıfari'nin kızıyım. Babam, Peygamber Efendimiz ile birlikte Hudeybiye'de bulunmuştu, dedi.

Hazreti Ömer, bir süre dondu kaldı kadının karşısında. Kendini toparladı ve:

– Hoş gelmişsin, biz seninle yakın akrabaymışız, dedi.

Sonra orada bağlı bulunan, sağlam ve yola dayanıklı bir devenin yanına gitti. Yiyecek, giyecek ile dolu iki çuvalı da deveye yükledi ve devenin yularını kadına verdikten sonra şöyle dedi:

– Deveyi al götür, bunlar tükenince Allah size daha hayırlısını verecektir.

Hazreti Ömer'in yanındaki kişilerden biri:

– Ey Müminlerin Emîri, çok şey vermediniz mi o kadına, deyince Hazreti Ömer şöyle dedi:

– Allah, senin hayrını versin. Biliyor musun onun babası, Hudeybiye'de Efendimiz'le birlikte bulunmuştu. Allah'a yemin ederim! Bu kadının babası ve kardeşi, bir kaleyi uzun süre muhasara etmişlerdi de sonunda kaleyi fethetmiş ve sonra da ganimetlerini paylaşmıştık."

SON NEFESTE

Habib ibn Ebî Sabit (radıyallahu anh) şöyle anlatmıştı:

"Hâris ibn Hişâm, İkrime ibn Ebî Cehil ve Ayyaş ibn Ebî Rebîa, Yermük günü harp alanına çıktılar. Nihayet ayakta duramayacak kadar ağır şekilde yaralandılar. Hâris içmek için su istedi. Getirilen suya İkrime bakınca Hâris getiren kişiye:

– Suyu İkrime'ye ver, dedi.

İkrime suyu alınca öte taraftan Ayyaş baktı. Bu defa İkrime:

– Suyu Ayyaş'a uzat, diyerek içmek istemedi ve Ayyaş'ın bulunduğu yeri gösterdi.

Su dağıtan şahıs, suyu Ayyaş'a yetiştiremeden Ayyaş vefat etti. O da tekrar Hâris'in yanına gitti. Fakat o sırada Hâris de şehit olmuştu. Son bir ümit

İkrime'nin yanına giden sucu, onun da şehadet şerbetini içtiğine şahit oldu."

Son anlarında dahi arkadaşlarını nefislerine tercih eden bu kahramanlar, ulaştıkları ulvi makamların hakkını veriyorlardı.

HEP HALKIN ARASINDAYDI

Eslem anlatmıştı:

"Hazreti Ömer'in hilâfeti zamanında kıtlık baş gösterince çevre köylerdeki insanlar da Medine'ye geldiler. Hazreti Ömer, bazı kişileri, gelen bu insanlara yiyecek ve katık ayarlamak için görevlendirdi. Bu kişiler, akşam olunca Hazreti Ömer'e hesap veriyorlardı. Bir gece halka yemek verilirken Hazreti Ömer, yemek yiyenlerin sayılmasını emretti. Gelenler sayıldı ve onların yedi bin kişi olduğu tespit edildi.

Bu kez Hazreti Ömer:

– Buraya gelemeyen aileleri, hastaları, çocukları da sayın, dedi.

Onlar da sayıldı ve sonuçta kırk bin kişi oldukları söylendi. Birkaç gece, gelen gideni takip ettik. Gelenler gitgide çoğalıyordu. Hazreti Ömer, tekrar sayılmalarını emretti. Bu sefer yemek yiyenler on

bin, gelemeyenler de elli bin kişi çıktı. Uzun süre geçmeden yağmur yağdı. Yağmur yağınca Hazreti Ömer, adamlarından her birini Medine'nin bir bölgesine gönderdi. Onlara gelen misafirlerin evlerine götürmek üzere erzak ve yiyecek verip onların kendi yurtlarına gitmelerini sağlamalarını emretti.

Hazreti Ömer, bu faaliyetle bizzat ilgileniyordu. Gelen insanlardan ölenler de oldu. Sanırım, onların üçte ikisi vefat etmişti. İşçiler, büyük yemek kazanlarını taşıyor ve sabaha kadar yemek pişiriyorlardı. Bu yemekle hastalar doyuruluyordu. Sıvı yağ ile un karışımı bir tür yemek yapıyorlardı.

Hazreti Ömer sıvı yağ katılmasını emrediyor, yağın acısının gitmesi için de kazanlarda iyice ısınmasını istiyordu. Bir taraftan da ekmekler doğranıyor ve bu pişen un-yağ karışımı yemeğe katık yapılıyordu.

O kıtlık senesinde Hazreti Ömer hep halkın arasındaydı ve onlarla birlikte yemek yedi."

CİVANMERT TALHA

Hazreti Talha'nın hanımı Su'dâ anlatmıştı:

"Bir gün Talha yanıma geldiğinde onu üzgün gördüm.

– Talha, niçin üzüntülüsün? Yoksa biz sana canını sıkan bir şey mi yaptık, dedim.

– Hayır, sen çok iyi bir Müslüman hanımsın! Yanımda, bir miktar mal birikti ve onu ne yapacağımı bilemiyorum, sıkıntım ondan, diye cevap verdi.

Ona dedim ki:

– Buna üzülüyorsan, akraba ve dostlarına haber gönder. Gelsinler, aralarında paylaştırıver.

Dediğim gibi yaptı, akrabalarını çağırdı ve elinde ne varsa onlara dağıttı. Kasanın başındaki veznedara:

– Ne kadar dağıttın, dedim.

– Dört yüz bin dirhem, dedi.

Talha'nın günlük geliri, tam tamına bin dirhem idi. Bunun içindir ki ona 'Civanmert Talha' derlerdi."

BİR EV DOLUSU

Zeyd ibn Eslem'in babası nakletmişti:

"Bir gün Hazreti Ömer çevresindeki insanlara:

– Herkes bir temennide bulunsun, dedi.

Biri şöyle söyledi:

– Bir ev dolusu gümüşüm olsa da Allah yolunda sadaka olarak dağıtsam!

Hazreti Ömer'in aynı soruyu tekrarlaması üzerine, bir başkası şöyle dedi:

– Bir ev dolusu altınım olmasını ve bunu Allah yolunda infak etmeyi çok isterdim.

Bir başka arkadaşı da:

– Bir ev dolusu mücevherim olsa ve hepsini Allah yolunda infak etsem, dedi.

Hazreti Ömer:

– Aklınıza ne geliyorsa söyleyin, dedi.

En sonunda:

– Aklımıza bir şey gelmiyor, dediler.

Hazreti Ömer, kendi temennisini şöyle dile getirdi:

– Ben de bir ev dolusu Ebu Ubeyde ibn Cerrah, Muaz ibn Cebel ve Huzeyfetü'l-Yeman gibi er oğlu erlerin olmasını ve onları Allah için görevlendirmeyi arzu ederdim.

Daha sonra, Huzeyfe'ye bir miktar para gönderdi ve hizmetkârına:

– Bak bakalım, ne yapacak parayı, diye tembihte bulundu.

Hizmetçisi, parayı Huzeyfe'ye götürüp teslim eder etmez Huzeyfe hemen paraları dağıttı. Hazreti Ömer, bu kez de Muaz ibn Cebel'e para gönderdi; o da parayı bekletmeden dağıttı. Ebu Ubeyde ibn Cerrah'a gönderdi, o da parayı dağıtıverdi. Bunun üzerine Hazreti Ömer:

– Ben size söylemiştim, dedi."

MİSAFİR OLMADAN

Muhammed ibn Kays anlatmıştı:

"Abdullah ibn Ömer, sofrasında fakir fukara olmazsa yemeğe oturmazdı. Öğle ve akşam yemeklerine çevresindeki yetimleri de çağırır, yemeğini onlarla birlikte yerdi. Bir öğle vakti yemek yiyecekti. Bir yetime haber saldı, ancak onu bulamadılar. Yemeği bitirdiğinde yetim geldi. Abdullah ibn Ömer, elinde kalan şerbeti ona verdi ve:

– Bunu al, çok hoşuna gideceğinden eminim, dedi.

O da aldı ve içti."

NE YAPAYIM

Meymun ibn Mihran anlatmıştı:

"İbni Ömer'in hanımına:

– Kocana iyi bakmıyorsun. Bu yaşlı adama iyi baksan olmaz mı, diyerek sitem ettiler.

Hanımı ise:

– Ona ne yapayım ben, ne zaman yemeği hazırlasam mutlaka başkalarını da davet ediyor, diyerek yakındı.

Bu uyarıdan sonra İbni Ömer'in hanımı, beyi mescitten çıktığı zaman yolda oturup bekleyen fakirlere yemek göndermeye ve onları doyurmaya başladı. Onlara:

– İbni Ömer sizi çağırırsa sakın gelmeyin, diyordu.

İbni Ömer, mescitten çıkıp eve gelince:

– Filân ve falan kişileri yemeğe çağırın, dedi.

Ancak bu kişiler, İbni Ömer'in hanımı önceden tembihlediği için gelmediler. İbni Ömer de bunun üzerine:

– Bu akşam yemek yememi istemiyorsunuz galiba, dedi ve gerçekten o akşam yemek yemedi."

VERESİYE YEM

Eyyub ibn Vâil er-Râsibi anlatmıştı:

"Medine'ye gelmiştim. İbni Ömer'in komşusu olan bir adam, bana, Muaviye tarafından İbni Ömer'e dört bin dirhem verildiğini, bir başkasının yine dört bin, bir diğer şahsın da iki bin dirhem gönderdiğini ve çeşitli kumaşların getirildiğini anlatıyordu. O sırada çarşıya birisi geldi. Hayvanına veresiye yem almaya çalışıyordu. Ben, bu adamın kendisine pek çok mal ve para gelen bir kişi olduğunu sezdim. Hizmetçisine gittim ve:

– Sana bir şey sormak istiyorum, ama bana doğruyu söyle. Ebu Abdurrahman'a (İbni Ömer'e) Muaviye'den dört bin, bir başkasından dört bin ve diğer birinden de iki bin dirhemle kumaşlar gelmedi mi, diye sordum.

– Evet, geldi, dedi.

– Fakat ben, onu çarşıda hayvanına veresiye yem alırken gördüm, dedim.

Hizmetçisi:

– Akşama kadar o gelen bütün parayı dağıttı. Kumaşlara gelince onları sırtına yükleyip ihtiyaç sahiplerine götürdü ve infak etti, dedi.

Bunun üzerine dayanamadım ve:

– Ey tüccarlar! İbni Ömer, kendisine daha dün on bin dirhem geldiği hâlde bugün hayvanına borç dirhemle yem almak istiyor. Sizler bu kadar serveti ne yapacaksınız, diye haykırdım."

HURMA GİBİ

Muhammed ibn Sirin anlatmıştı:

"Hazreti Ömer, Sevde'ye bir torba dolusu gümüş para göndermişti.

Sevde:

– Nedir bu, diye sordu.

– Gümüş para, dediler.

Sevde:

– Hurma gibi çuvalın içinde, dedi ve hepsini ihtiyaç sahiplerine paylaştırdı."

BENİM YÜZÜMDEN KAN AKMASIN

Şeddâd ibn Evs (radıyallahu anh) anlatmıştı:

"Hazreti Osman, evindeyken asiler tarafından kuşatılınca evinin damına çıktı ve:

– Ey Allah'ın kulları, diye seslendi.

O sırada baktım; Allah Resûlü'nün sarığını sarmış ve kılıcını kuşanmış olan Hazreti Ali evinden çıkıyordu. Hazreti Ali'nin önünde, aralarında oğlu Hasan ile Abdullah ibn Ömer'in de bulunduğu Muhâcir ve Ensar'dan bir cemaat de vardı. İsyancıların üzerine hücum edip onları dağıttıktan hemen sonra Hazreti Osman'ın yanına girdiler. Hazreti Ali (radıyallahu anh):

– Selam sana, ey Müminlerin Emîri! Peygamber Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem) bu dini, dine karşı olanları bertaraf ederek ayakta tutmuştu.

Vallahi ben, bunların seni öldürmek niyetinde olduklarını görüyorum. Bize emret de onlarla savaşalım, dedi.

Hazreti Osman (radıyallahu anh):

– Allah aşkına, üzerinde Allah'ın hakkı ve benim hakkım olduğuna inanan herkese söylüyorum; benim yüzümden ne başkasının ne de kendi kanlarının akmasına izin versinler, dedi.

Hazreti Ali, önceki sözlerini tekrarladı ise de Hazreti Osman düşüncelerinde ısrar etti. Hazreti Ali kapıdan çıkarken:

– Allah'ım, sen biliyorsun ki biz bütün gücümüzü sarf ettik, diyordu.

Daha sonra Allah Resûlü'nün mescidine girdi. Namaz vakti gelince kendisine:

– Ya Ali, önümüze geç de namaz kıldır, dediler.

Hazreti Ali:

– Müslümanların halifesi kuşatılmış vaziyetteyken ben size namaz kıldıramam, tek başıma kılacağım, dedi ve namazını yalnız kılıp evine gitti.

Oğlu Hazreti Hasan, Hazreti Ali'nin arkasından yetişti ve:

– Vallahi babacığım, asiler Osman'ın evine girdiler, dedi.

Hazreti Ali:

– Vallahi, onu şimdi öldürürler. İnnâ lillâhi ve innâ ileyhi raciûn, dedi.

Hazreti Ali'ye:

– Ey Ebu'l-Hasan! Osman'ın yeri neresidir, diye sordular.

– Vallahi Cennet'tir, Cennet'e çok yakındır, dedi.

– Onu öldürenler nerededir, diye sorduklarında ise:

– Vallahi, onlar ateştedir, dedi ve bunu üç kere tekrar etti."

İNSANLARIN EN CESURU

Halifeliği döneminde bir gün Hazreti Ali (radıyallahu anh):

– Ey cemaat! Bana insanların en cesurunun kim olduğunu söyleyebilir misiniz, diye sordu.

– Sensin, ey Müminlerin Emîri, dediler.

Hazreti Ali:

– Doğrusu ben, kiminle dövüşmüşsem onun hakkından gelmişimdir. Ama o ben değilim, siz bana halkın en yiğidini söyleyiniz, dedi.

Cemaat:

– Biz bilmiyoruz ki kimdir o, diye sordu.

Hazreti Ali:

– O Ebû Bekir'dir. Çünkü Bedir Savaşı'nda biz, Allah Resûlü (sallallahu aleyhi ve sellem) için bir çardak yapmıştık. Müşriklerden birinin Resûlü Ekrem'e saldırmaması için "Peygamber'in yanında

kim kalacak?" dediğimizde vallahi buna Ebû Bekir'den başka yanaşan olmamıştı. Kılıcını çekerek Peygamberimiz'in başı ucunda bekleyen Ebû Bekir'di. Müşriklerden biri Resûlullah'a hücum ettiğinde hemen ona karşılık veren de Ebû Bekir'di. İşte, kısaca insanların en yiğidi Hazreti Ebû Bekir'di, dedi.